

If P&C Insurance AS

Aastaruuanne 2022

Aastaaruanne 2022

Ärinimi:	If P&C Insurance AS
Registrikood:	10100168
Aadress:	Lõõtsa 8a, 11415 Tallinn
Telefon:	+372 777 1211
E-post:	info@if.ee
Veebileht:	if.ee
Põhitegevusala:	kahjukindlustusteenuste osutamine
Majandusaasta algus:	1. jaanuar 2022
Majandusaasta lõpp:	31. detsember 2022
Juhatuse esimees:	Andris Morozovs
Audiitor:	Deloitte Audit Eesti AS

Sisukord

Tegevusaruanne	4
Raamatupidamise aastaaruanne	8
Kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne	8
Finantsseisundi aruanne	9
Omakapitali muutuste aruanne	10
Rahavoogude aruanne	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad	12
Lisa 1. Olulised arvestuspõhimõtted ja hindamisalused	12
Lisa 2. Riskid ja riskijuhtimine	20
Lisa 3. Tulu kindlustusmaksetest, netona edasikindlustusest	36
Lisa 4. Tulu investeeringutest	36
Lisa 5. Esinenud kahjunõuded, netona edasikindlustusest	37
Lisa 6. Kulud	38
Lisa 7. Nõuded kindlustustegevusest ja ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	38
Lisa 8. Viitlaekumised ja ettemakstud kulud	40
Lisa 9. Finantsinvesteeringud	41
Lisa 10. Materiaalne põhivara	44
Lisa 11. Kohustised kindlustustegevusest	45
Lisa 12. Rendikohustised	45
Lisa 13. Viitvõlad ja ettemakstud tulud	46
Lisa 14. Kohustised kindlustuslepingutest ja edasikindlustuse varad	47
Lisa 15. Ettevõtte tulumaks	50
Lisa 16. Investeering tütaretevõttesse	51
Lisa 17. Omakapital	51
Lisa 18. 2023. aastast rakendatavate muudetud arvestuspõhimõtete mõjud seoses üleminekuga (IFRS 17 ja IFRS 9)	52
Lisa 19. Tehingud seotud osapooltega	56
Allkirjad 2022. aasta majandusaasta aruandele	59
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	60
Kasumi jaotamise ettepanek	64

Tegevusaruanne

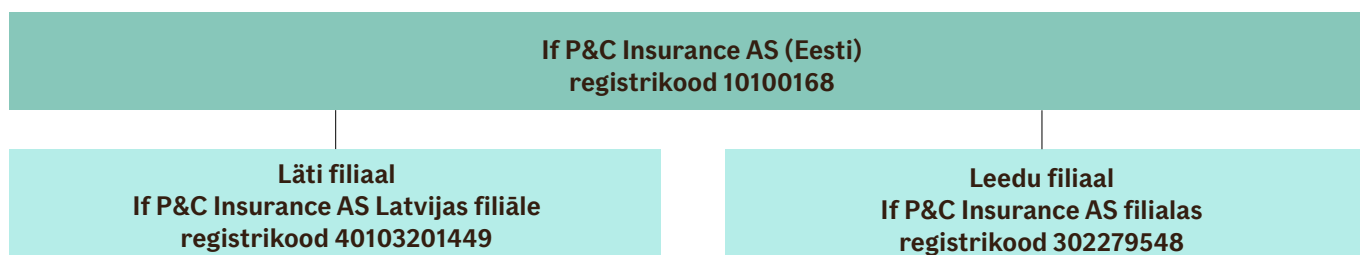
Organisatsioon

If P&C Insurance AS (edaspidi „ettevõtte“ või „If“) kuulub täielikult Põhjamaade juhtivale kahjukindlustusgrupile If P&C Insurance Holding Ltd (publ), mille omanik on Helsingi börsil noteeritud Soome ettevõtte Sampo plc. Sampo grupi moodustavad emaettevõtte Sampo plc ja selle tütaretevõtted If P&C, Mandatum Life, Hastings ja Topdanmark.

If on pakkunud kahjukindlustust Baltimaade turul nii era- kui ka äriklientidele alates 1992. aastast. Ifil on Baltimaades ligikaudu 360 000 klienti ning Eestis on If üks juhtivaid kahjukindlustust. Ifi tooted hõlmavad vara-, vastutus-, söiduki-, liiklus-, mere-, transpordi- ning õnnetusjuhtumi- ja tervisekindlustust.

Ettevõtte on registreeritud Eestis ning tegutseb filiaalide kaudu ka Lätis ja Leedus. Ettevõtte praegune struktuur võimaldab tõhusat tegevust kogu Balti regioonis. Osa äriefunktsioone on kolme riigi peale ühised.

Ettevõtte struktuur

Olulised finantsnäitajad

Tuhandetes eurodes	2022	2021	2020	2019	2018
Kogutud kindlustusmaksed, bruto	205 709	168 756	152 242	149 046	162 666
Tulu kindlustusmaksetest, netona edasikindlustusest	184 357	156 062	147 101	145 070	142 859
Esinenud kahjunõuded, netona edasikindlustusest	122 653	97 405	91 297	89 832	88 469
Tegevuskulud ¹	44 744	39 109	37 094	36 917	36 511
Tehniline tulem ²	16 960	19 548	18 710	18 321	17 879
Puhaskasum	15 924	18 170	16 602	19 889	19 103
Kombineeritud suhtarv ³	90,8%	87,5%	87,3%	87,4%	87,5%
Kulu suhtarv ⁴	24,3%	25,1%	25,2%	25,5%	25,6%
Kahju suhtarv ⁵	66,5%	62,4%	62,1%	61,9%	61,9%
Finantsinvesteeringud	300 170	276 198	296 496	318 436	274 731
Investeeringute tootlus ⁶	-8,8%	0,0%	1,4%	2,2%	-0,2%
Varad kokku	405 627	405 332	393 591	380 500	344 818
Omakapital	146 756	177 653	180 241	180 959	160 587

Finantsnäitajate valemid:

¹ Tegevuskulud	Kindlustuslepingute sõlmimis- ja administratiivkulud (+) edasikindlustuse komisjonitasu ja muu tulu
² Tehniline tulem	Tulu kindlustusmaksetest, netona edasikindlustusest (-) esinenud kahjunõuded, netona edasikindlustusest (-) tegevuskulud ¹
³ Kombineeritud suhtarv	Kulu suhtarv + kahju suhtarv
⁴ Kulu suhtarv	$\frac{\text{Tegevuskulud}}{\text{Tulu kindlustusmaksetest, netona edasikindlustusest}}$
⁵ Kahju suhtarv	$\frac{\text{Esinenud kahjunõuded, netona edasikindlustusest}}{\text{Tulu kindlustusmaksetest, netona edasikindlustusest}}$
⁶ Investeeringute tootlus	$\frac{\text{Tulu investeeringutest (-) investeeringute kulud (+) muus koondkasumis kajastatud õiglase väärtuse muutus}}{\text{Finantsinvesteeringute kaalutud keskmine maht aruandeperioodil}}$

Majandustegevuse tulemused

Tulemused

Tehniline tulem kahanes aasta varasemaga võrreldes ning ulatus 17,0 miljoni euroni (2021: 19,5 miljonit eurot) ja kombineeritud suhtarv oli 90,8% (2021: 87,5%).

Kogutud kindlustusmaksed

2022. aastal koguti kindlustusmaksed (bruto) 205,7 miljonit eurot (2021: 168,8 miljonit eurot).

Kogutud kindlustusmaksete kasv oli tingitud sellest, et ettevõtte õnnestus leida uusi kliente ja pikendada olemasolevate klientide lepinguid nii suurklientide, eraklientide kui ka väikeste ja keskmise suurusega äriklientide segmendis. Kiire inflatsiooni tõttu 2022. aastal tõsteti kindlustusmaksed, mis aitas kogutud kindlustusmaksete kasvule suuresti kaasa.

Kahjunõuded ja tegevuskulud

Kahjunõuetega seotud kulud, sh kahjukäsitluskulud, moodustasid 122,7 miljonit eurot (2021: 97,4 miljonit eurot) ning kahju suhtarv oli 66,5% (2021: 62,4%). Kahju suhtarvu halvenemise põhjustas kahjunõuetega seotud kulude kiire kasv 2022. aastal, ka suurte kahjunõuete arv oli eeldatust mõnevõrra suurem.

Pidev efektiivsuse tõstmine ja range kulude kontroll koos kliendisuhtluse protsesside digitaliseerimise ja automatiseerimisega vähendasid kulu suhtarvu 24,3% tasemele (2021: 25,1%). Tegevuskulud ilma kahjukäsitluskuludeta kasvasid 44,7 miljoni euroni (2021: 39,1 miljonit eurot), peamiselt palgakulude kasvu ja ärimahuga seotud komisjoni- jm tasude suurenemise tõttu.

Investeeringitulemused

Finantsinvesteeringute väärtus oli 2022. aasta lõpu seisuga 300,2 miljonit eurot (2021: 276,2 miljonit eurot).

Portfelli muutused olid suured, kuna turutingimused olid soodsad ja investeeringujärgu võlakirjade pakkumine oli hea, eriti finantssektoris.

Samuti suurenesid aasta jooksul investeeringujärgu võlakirjade tootluste vahed, mis aitas kasvatada jooksvat tulu tänu kõrgema tootlustasemega uute investeeringute ostmisele.

Investeeringute tulu netosummast kajastati kasumis 3,4 miljonit eurot (2021: 2,5 miljonit eurot) ja muus koondkasumis -28,7 miljonit eurot (2021: -2,6 miljonit eurot). Investeeringute tootlus oli -8,8% (2021: 0%) ja absoluutarvudes -25,4 miljonit eurot (2021: -0,04 miljonit eurot).

Tegevusaruanne

Fikseeritud tootlusega portfelli kestus jäi samaks ja oli 2,8 aastat (31.12.2021: 2,8 aastat).

Praegune intressimäärade keskkond pakub häid võimalusi portfelli täiendamiseks uute ostudega. Euroopa Keskpank tõstab eelduste kohaselt hoiumäära veelgi. Hetkel on hoiumäär 2,0%. Euroala majanduses valitseb ebakindlus ja Ukrainas kestab sõda. Meie investeerimisfookus jääb siiski muutumatuks, st püüame leida uusi võimalusi Euroopa investeerimisjärgu võlakirjade turgudelt ning plaanime tähtaeguvatest võlakirjadest laekuvad vahendid reinvesteerida keskmise tähtajaga instrumentidesse.

Puhaskasum ja maksud

Aasta maksujärgne puhaskasum kahanes 15,9 miljoni euroni (2021: 18,2 miljonit eurot). Aruandeperioodi ettevõtte tulumaksukulu kasvas 2022. aastal 4,4 miljoni euroni (2021: 3,9 miljonit eurot).

Riskijuhtimine

Risk on ettevõtte äritegevuse ja tegevuskeskkonna loomulik ja oluline osa. Ettevõtte tõhusa toimimise ja stabiilsete tulemuste üheks eelduseks on kvaliteetne riskijuhtimine. Riskijuhtimissüsteemi eesmärkideks on tagada ettevõtte pikaajaline maksevõime, vähendada ootamatute finantskahjude tõenäosust ning anda sisendit äriotsuste tegemiseks, võttes arvesse mõju ettevõtte riskitasemele ja kapitalile, luues sellega lisaväärtust ettevõtte huvitatud osapooltele. Ifi riske ja riskijuhtimist on kirjeldatud lisas 2. If koostab ja avalikustab igal aastal põhjaliku solventuse ja finantsseisundi aruande, mis on kättesaadav ettevõtte veebilehel www.if.ee.

Jätkusuutlikkuse aruanne

Emaettevõtte If P&C Insurance Holding Ltd (publ), reg-nr 556241-7559, mille peakontor asub Rootsis Solnas, on koostanud jätkusuutlikkuse aruande „If Sustainability Report 2022“. See hõlmab emaettevõtet ja tütarettevõtteid ning on kättesaadav veebilehel if.se. Seepärast ei ole If P&C Insurance AS eraldi jätkusuutlikkuse aruannet koostanud.

Töötajad

2022. aasta lõpu seisuga oli täiskohaga töötajate arv 577 (2021: 550). Tööjõukulud kasvasid aastaga 3,2 miljoni euro võrra 28,3 miljoni euroni (2021: 25,1 miljonit eurot).

Meie töötajad ja nende panus on Ifi konkurentsieelise saavutamiseks kõige tähtsamad. Ettevõtte edu sõltub täielikult töötajatest, kes pakuvad klientidega suheldes alati tipptasemel professionaalseid kindlustusteenuseid. If panustab märkimisväärselt ettevõttekultuuri arendamisse, talentide leidmisse ja inimeste kaasamisse, et kujundada töökeskkond, mis toetab ühtaegu suurepäraseid tulemusi ja töötajate heaolu. Ettevõtte tulemuslikkuse ja väärtuse loomise seisukohalt on ülimalt oluline tagada, et head inimesed soovivad Ifiga liituda, Ifi jääda ja anda endast parima, et aidata ettevõttel saavutada oma eesmärgid. Lisaks on suurepäraseid inimesed, tugev ettevõttekultuur ja esmaklassiline töökeskkond, kus töötajad saavad mõjutada oma kasvuvõimalusi, äärmiselt tähtsad uute inimeste kaasamiseks. Toetav ja inspireeriv ettevõttekultuur koos võimega kohaneda turumuutustega on parim viis tagada, et ehitame üles vastupidava organisatsiooni, kus inimesed panustavad südamega ja mis on jätkuvalt esirinnas.

Ifi kultuuri "the One If" tugevdamine

Ifi edu sõltub suurepärasest ettevõttekultuurist ja töötajate kaasamisest. See eeldab tervislikku ja turvalist töökeskkonda kõigile töötajatele, sealhulgas nii füüsilist ohutust, mis on seotud ergonoomika ja funktsionaalsete tööruumidega, kui ka psühholoogilist turvalisust, mille eelduseks on mõistlik töökoormus, hea juhtimine, arenguvõimalused ning täisleppimatus diskrimineerimise ja ahistamisega. Hea töökeskkonna ja ettevõttekultuuri aluseks on selgelt määratletud ja kõigile teadaolevad eesmärgid ja väärtused ning meie nägemus saada kõige hoolivamaks kindlustusseltsiks. Tugev ettevõttekultuur on oluline ka selleks, et kõita ja hoida õigeid töötajaid.

Suurepärase juhtimise arendamine

Kvaliteetne juhtimine on Ifi jätkuva edu oluliseks aluseks. Juhtidel on märkimisväärne roll töökeskkonna pideval täiustamisel ja tugeva kultuuri kujundamisel. Ifi juhtimiskompassi põhimõtete järgimine võimaldab kõigil juhtidel oma meeskondi paremini toetada ja motiveerida. Kõik Ifi juhid osalevad alates 2022. aasta oktoobrist Ifi juhtimiskompassi programmis, mis toetab juhtimisega seotud isikliku arengu teekonda.

Inimeste ja oskuste kindlustamine tulevikuks

Kuna Ifi konkurentsieeliseks on kompetentsed ja pühendunud töötajad, on kõigile töötajatele kõrged ootused ja neilt eeldatakse pingutamist selle nimel, et olla oma valdkonnas parimate oskuste ja teadmistega spetsialist. Lisaks Ifi-poolsetele algatustele töötajate pädevuse järjekindlaks suurendamiseks julgustatakse iga töötajat võtma vastutust oma tööülesannete järjest parema täitmise ja professionaalse arengu eest.

Majandustegevus

If pakub Baltimaades nii era- kui ka äriklientidele täielikku kahjukindlustustoodete valikut. If on praegu Baltimaade kahjukindlustuse pakkujate seas suuruselt neljas.

2022. aastal jätkas If erinevates kanalites oma nähtavuse suurendamist. Kui aasta esimeses kvartalis vähendas If Ukrainas toimuva sõja tõttu turundustegevust, siis järgnevatel kvartalitel on If nähtavust suurendanud, keskendudes erinevate toodete ja ka brändi kommunikatsioonile. Neljandas kvartalis alustas If kõigis Balti riikides brändikuvandi kampaaniat „If aitab rohkem“. Kampaania käigus võtsime tähelepanu alla meie klienditeeninduse ja kahjukäsitlemise ning näitasime hoolivust reaalse tegevusena ja konkreetse abina klientidele – abistades neid ja olles nende kõrval.

Sõja puhkemine Ukrainas 2022. aasta esimeses kvartalis mõjutas ka kindlustust mitmel moel. Venemaale ja Valgevenele kehtestatud piirangute tõttu tegi If oma toodetes muudatusi peamiselt reisi- ja transpordikindlustuse osas. If hoidis kliente muudatustega kursis. If mõistab teravalt hukka Ukraina ründamise ja tahab nii lühi- kui ka pikaajaliselt panustada sõjaohvrite aitamisse. If otsustas kahekordistada iga oma töötaja tehtud annetust ja jätkas selle algatusega kogu aasta vältel.

If keskendub jätkuvalt püüdlusele, et tema kliendid oleksid kõige rahulolevamad, arendades kasutajasõbralikke tooteid ja teenuseid, mida toetavad nutikad digilahendused, mis muudavad kliendi jaoks protsessid lihtsamaks kogu klienditeekonna vältel. Uuringufirma Dive poolt Baltimaades läbiviidud uuring näitas, et Ifi teenindus on kindlustusettevõtete hulgas üks parimaid: Eestis ja Leedus tuli see teisele kohale. RAIT-i poolt Baltimaades läbiviidava kõige laiaulatuslikuma brändide tajumise ja elustiili uuringu Baltic Brands Ranking raames tunnustati If ühtlasi Eestis enim armastatud brändiks kindlustuse kategoorias. Uuringufirma Kantar Emor soovitusindeksi uuringu kohaselt hindavad Ifi kliendid meie teeninduskogemust kõrgelt. If saavutas Eesti kindlustussektoris esimese koha. Viimasel viiel aastal on If olnud alati kolme parima kindlustussektori ettevõtte hulgas ja kolmel korral võitnud parima kindlustusseltsi tiitli. If saavutas Eestis häid tulemusi kõige mainekamal tööandja brändi võistlusel „Unistuste tööandja 2022“, jõudes Eesti erasektori ettevõtete seas viie finalistiga hulka. See kinnitab, et If on õigel teel, olles mitte ainult parim klienditeeninduses, vaid ka väga hea tööandja oma töötajatele.

Püüeldes selle poole, et ettevõttel oleksid kõige kaasatumad töötajad, korraldati aasta jooksul Baltimaades mitmesuguseid ettevõttesisesi tegevusi: vaimse tervise ning mitmekesisuse ja kaasamise nädalad, kaks iga-aastast pidustust kõigile töötajatele ja pidulik novembrikuu, et tunnustada seda, kuidas me oleme aasta jooksul oma kliente aidanud.

Saame uhkust tunda annetamise ja vabatahtliku tegevuse üle. Klientidele ja partneritele jõulukinkide tegemise asemel teeb If igal aastal head, annetades organisatsioonidele, kes aitavad suurendada turvalisust kogu ühiskonnas. Sel aastal laiensime oma jõuluannetust ning If tegi iga Baltimaades töötava töötaja nimel annetuse kohalikele organisatsioonidele, kes toetavad Ukrainat võitluses vabaduse eest. Annetuste kogusumma Balti riikides on 53 000 eurot. Toetame ka oma töötajaid, kes saavad paindlikult teha vabatahtlikku tööd tööpäeval, säilitades neile palga.

Väljavaade

Balti riikide makromajanduse ja kahjukindlustusturu väljavaade 2023. aastaks on ebakindel. Ebakindlust põhjustab kestev sõda Euroopas koos sõja puhkemisele järgnenud kiire inflatsiooni ja kardetava majanduslangusega. Lühiajaliselt võib eeldada kahjunõuete kasvu, mis nõuab kindlustusmaksete edasist tõstmist. Poliiside ja klientide arvu kasv jäävad lähivaates eeldatavasti mõõdukaks. Täiendav ebakindlus on 2023. aastal seotud palgade ja muude kulude kasvuga.

Võib eeldada, et aja jooksul hakkab turumaht taas kasvama majanduskasvust mõnevõrra kiiremas tempos, kuna tarbimine, investeeringud ja kauplemissahud suurenevad ning suureneb ka teadlikkus kindlustamise olulisusest.

2023. aastaks prognoosime, et Ifi Baltimaades kogutud kindlustusmaksed kasvavad ja kasvutempo vastab turu kasvule. If on valmis tagama äritegevuse jätkuvuse ja kvaliteetse klienditeeninduse taseme.

Raamatupidamise aastaaruanne

Kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	2022	2021
TULU KINDLUSTUSMAKSETEST, NETONA EDASIKINDLUSTUSEST			
Tulu kindlustusmaksetest, bruto		188 769	160 426
Edasikindlustuse osa tulus kindlustusmaksetest		-4 412	-4 364
KOKKU	3	184 357	156 062
MUU TULU			
Investeeringute tulu, neto	4	3,371	2 521
Edasikindlustuse komisjonitasu ja muud tulud		354	372
KOKKU		3 725	2 893
TULUD KOKKU		188 082	158 955
ESINENUD KAHJUNÕUDED, NETONA EDASIKINDLUSTUSEST			
Esinenud kahjunõuded, bruto		-123 843	-98 016
Edasikindlustuse osa esinenud kahjunõuetes		1 190	611
KOKKU	5	-122 653	-97 405
KULUD			
Kindlustuslepingute sõlmimiskulud	6	-27 742	-24 569
Administratiivkulud	6	-17 356	-14 912
KOKKU		-45 098	-39 481
KULUD JA KAHJUNÕUDED KOKKU		-167 751	-136 886
MAKSUEELNE KASUM			
TULUMAKS	15	-4 407	-3 899
ARUANDEPERIOODI PUHASKASUM		15 924	18 170
MUU KOONDKASUM, MIDA VÕIB TULEVIKUS LIIGITADA KASUMIKS VÕI KAHJUMIKS:			
Müügivalmis finantsvarade väärtuse muutus	4	-28 721	-2 558
KOKKU		-28 721	-2 558
ARUANDEPERIOODI KOONDKASUM KOKKU		-12 797	15 612

Lehekülgedel 12-58 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Finantsseisundi aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
VARAD			
Raha ja raha ekvivalendid		42 425	78 327
Finantsinvesteeringud	9	300 170	276 198
Nõuded kindlustustegevusest	7	45 515	36 267
Viitlaekumised ja ettemakstud kulud	8	5 669	4 551
Edasikindlustuse varad	14	7 320	6 260
Investeering tütarettevõttesse	16	88	88
Materiaalne põhivara	10	4 440	3 641
KOKKU VARAD		405 627	405 332
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL			
Kohustised kindlustustegevusest	11	8 112	7 705
Rendikohustised	12	3 811	3 471
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	13	9 578	7 847
Edasilükkunud tulumaksu kohustis	15	116	40
Kohustised kindlustuslepingutest	14	237 254	208 616
KOHUSTISED KOKKU		258 871	227 679
Aktiikapital		6 391	6 391
Aažio		3 679	3 679
Kohustuslik reservkapital		2 362	2 362
Õiglase väärtuse reserv	4	-24 011	4 710
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		142 411	142 341
Aruandeperioodi puhaskasum		15 924	18 170
OMAKAPITAL KOKKU	17	146 756	177 653
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU		405 627	405 332

Lehekülgedel 12-58 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Omakapitali muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes	Aksia- kapital	Aazio	Kohustuslik reserv- kapital	Õiglase väärtuse reserv	Eelmiste perioodide jaotamata kasum	Aruande- perioodi puhas- kasum	Oma- kapital kokku
SEISUGA 1. JAANUAR 2021	6 391	3 679	2 362	7 268	160 541		180 241
Makstud dividendid (Lisa 17)	-	-	-	-	-18 200		-18 200
Muu koondkasum (Lisa 4)	-	-	-	-2 558			-2 558
Aruandeperioodi puhaskasum	-	-	-	-		18,170	18 170
SEISUGA 31. DETSEMBER 2021	6 391	3 679	2 362	4 710	142 341	18 170	177 653
SEISUGA 1. JAANUAR 2022	6 391	3 679	2 362	4 710	160 511		177 653
Makstud dividendid (Lisa 17)	-	-	-	-	-18 100		-18 100
Muu koondkasum (Lisa 4)	-	-	-	-28 721			-28 721
Aruandeperioodi puhaskasum	-	-	-	-		15 924	15 924
SEISUGA 31. DETSEMBER 2022	6 391	3 679	2 362	-24 011	142 411	15 924	146 756

Lehekülgedel 12-58 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Rahavoogude aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	2022	2021
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST			
Rahavood kindlustustegevusest			
Laekunud kindlustusmaksed	3, 7, 11	196 197	164 383
Tasutud edasikindlustusmaksed	3, 11	-4 412	-4 495
Makstud kahjud, sh kahjukäsitluskulud	5, 6, 7	-112 616	-94 239
Laekunud edasikindlustusest		629	433
Makstud töötajate ja teenustega seotud kulude eest		-43 540	-38 465
KOKKU		36 258	27 617
Rahavood varahaldusest			
Investeeringud võlakirjadesse ja muudesse intressikandvatesse väärtpaberitesse	9	-116 846	-18 907
Laekumised võlakirjade ja muude intressikandvate väärtpaberite müügist		65 035	32 078
Laekumised tähtajalistest hoiustest		-	5 000
Laekunud intressid		3 040	3 284
Makstud intressid		-192	-8
KOKKU		-48 963	21 447
Makstud tulumaks	15	-3 538	-4 114
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST KOKKU		-16 243	44 951
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST			
Materiaalse põhivara soetus	10	-574	-59
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST KOKKU		-574	-59
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST			
Makstud dividendid	17	-18 100	-18 200
Rendikohustiste tagasimaksed	1, 12	-985	-1 244
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST KOKKU		-19 085	-19 444
RAHAVOOGUDE MUUTUS		-35 902	25 447
RAHA JA RAHA EKVIVALENDID ARUANDEPERIOODI ALGUL		78 327	52 880
RAHA JA RAHA EKVIVALENDID ARUANDEPERIOODI LÕPUL		42 425	78 327

Lehekülgedel 12-58 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Raamatupidamise aruande lisad

Lisa 1. Olulised arvestuspõhimõtted ja hindamisalused

1. Ettevõtte ja selle tegevusvaldkonnad

Kindlustusselts If P&C Insurance AS (registrikood: 10100168), asukohaga Lõotsa 8a, Tallinn (Eesti Vabariik), koosneb Eesti üksusest ning selle filiaalidest Lätis ja Leedus (edaspidi „ettevõtte“).

If P&C Insurance AS-i põhitegevus on kahjukindlustusteenuste osutamine. Ettevõtte peamisi tegevusvaldkondi kirjeldatakse tegevusaruandes.

Ettevõtte raamatupidamise aruanne 31. detsembril 2022 lõppenud aasta kohta kiideti avaldamiseks heaks juhatuse 28. veebruaril 2023 tehtud otsuse alusel.

2. Koostamise alused

If P&C Insurance AS-i 2022. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) ning rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee (IFRIC) välja antud tõlgendustega, mille on vastu võtnud Euroopa Liit. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse printsiipi kasutades. Erandiks on teatud finantsinvesteeringud, mida kajastatakse õiglasel väärtusel.

Raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes ja kõik summad on ümardatud lähima tuhandeni, kui ei ole märgitud teisiti.

Eesti Vabariigi äriseadustiku kohaselt kinnitab juhatuse koostatud ja nõukogu heaks kiidetud majandusaasta aruande, mis sisaldab ka raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride üldkoosolek.

Kuigi ettevõtte moodustab koos oma tütarettevõtte Support Services AS-iga konsolideerimisgrupi, otsustas ettevõtte vastavalt IFRS-le 10 mitte koostada konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ning koostada ainult konsolideerimata raamatupidamise aastaaruande. Ettevõtte on If P&C Insurance Holding Ltd (publ) ainuomanduses olev tütarettevõtte, kelle emaettevõtte koostab EL-i poolt vastu võetud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele (IFRS) vastava konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande, mis on avalikult kättesaadav. Emaettevõtte konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on avalikustatud veebilehel www.sampo.com alajaotuses Annual report.

Raamatupidamise aastaaruandes on esitatud andmed Eesti kindlustusettevõtte ning tema Läti ja Leedu filiaalide kohta. Filiaalid on ettevõtte nimel teenuste osutamiseks loodud äriüksused. Filiaal ei ole iseseisev juriidiline isik ja selle tegevusest tulenevate kohustuste eest vastutab ettevõtte. Filiaalid kasutavad olulises osas samu arvestuspõhimõtteid, mida kasutab ettevõtte. Kõik Eesti majandusüksuse, Läti filiaali ja Leedu filiaali omavahelised saldod ja tehingud ning realiseerimata kasumid ja kahjumid elimineeritakse täies ulatuses.

Ettevõtte rahavoogude aruanne on koostatud otsesel meetodil, avalikustades peamised laekumiste ja -maksete liigid. Rahavood on liigitatud äri-, investeerimis- ja finantseerimistegevuse järgi.

3. Muudatused arvestuspõhimõtetes ja avalikustamises

Raamatupidamise aastaaruanne koostatakse järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et ettevõtte kasutab järjepidevalt samu arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi. Arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi muudetakse üksnes juhul, kui seda nõuavad uued või muudetud rahvusvahelised finantsaruandluse standardid (IFRS) ja nende tõlgendused või kui uus raamatupidamis-põhimõtte ja/või esitusviisi annab objektiivsema ülevaate ettevõtte finantsseisundist, finantstulemustest ja rahavoogudest.

3.1. Uute ja/või muudetud rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite (IFRS) ja rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee (IFRIC) tõlgenduste rakendamine

Käesolevale aruandeperioodile kohalduvad järgmised Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) välja antud ja EL-i poolt vastu võetud standardite muudatused:

- IAS 16 "Materiaalne põhivara" muudatused - EL-i poolt 28. juunil 2021 vastu võetud kavandatud kasutusest saadud tulu (kehtib 1. jaanuaril 2022 või pärast seda algavate aruandeaastate suhtes),
- IAS 37 "Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad" muudatused – koormavad lepingud – EL-i poolt 28. juunil 2021 vastu võetud lepingu täitmise kulud (kehtivad 1. jaanuaril 2022 või pärast seda algavatel aruandeperioodidel),
- IFRS 3 "Äriühendused" muudatused – viide kontseptuaalsele raamistikule koos muudatustega IFRS 3-s, mille EL võttis vastu 28. juunil 2021 (kehtib 1. jaanuaril 2022 või pärast seda algavate aruandeaastate suhtes),
- Erinevate standardite muudatused tulenevalt dokumendist "IFRSide parandused (tsükkel 2018–2020)" tulenevalt IFRSi iga-aastasest täiustamisprojektist (IFRS 1, IFRS 9, IFRS 16 ja IAS 41) peamiselt selleks, et kõrvaldada vastuolud ja selgitada

Raamatupidamise aastaaruanne

sõnastust - vastu võtnud EL 28. juunil 2021 (IFRS 1, IFRS 9 ja IAS 41 muudatused jõustuvad aruandeaastate suhtes, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või pärast seda. IFRS 16 muudatus käsitleb ainult illustreerivat näidet, seega ei ole jõustumiskuupäeva märgitud).

Olemasolevate standardite muudatuste vastuvõtmine ei ole kaasa toonud olulisi muudatusi Ettevõtte finantsaruannetes.

3.2. Uued standardid ja tõlgendused, mis on avaldatud, kuid pole veel jõustunud

Järgnevad standardid on aruandeperioodil välja antud, kuid jõustuvad hiljem:

- IFRS 17 "Kindlustuslepingud" sealhulgas IFRS 17 muudatused, mille IASB andis välja 25. juunil 2020 ja mille EL võttis vastu 19. novembril 2021 (jõustuvad 1. jaanuaril 2023 või pärast seda algavate aruandeaastate suhtes),
- IFRS 17 "Kindlustuslepingud" muudatused - 8. septembril 2022 ELi poolt vastu võetud IFRS 17 ja IFRS 9 (võrdlusandmed) esialgne rakendamine (jõustub 1. jaanuaril 2023 või pärast seda algavate aruandeaastate suhtes),
- IAS 1 "Finantsaruannete esitamine" muudatused – ELi poolt 2. märtsil 2022 vastu võetud arvestusmeetodite avalikustamine (kehtib 1. jaanuaril 2023 või pärast seda algavate aruandeaastate kohta),
- IAS 8 "Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead" muudatused – ELi poolt 2. märtsil 2022 vastu võetud raamatupidamislike hinnangute määratlus (kehtib 1. jaanuaril 2023 või pärast seda algavate aruandeaastate suhtes),
- IAS 12 "Tulumaks" muudatused – ELi poolt 11. augustil 2022 vastu võetud ühtsest tehingust tulenev varade ja kohustustega seotud edasilükkunud tulumaks (kehtib aruandeaastate suhtes, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või pärast seda).

Praegusel hinnangul ei avalda uued rahvusvahelised finantsaruandluse standardid, mis on avaldatud, kuid pole veel jõustunud, ega standardid, mis ei ole ettevõttele veel kohustuslikud, esmakordsel rakendamisel ettevõtte raamatupidamise aruandele tõenäoliselt olulist mõju, v.a IFRS 9 „Finantsinstrumentid“ ja IFRS 17 „Kindlustuslepingud“.

IFRS 9 „Finantsinstrumentid“ jõustus 1. jaanuaril 2018 ja see asendas standardi IAS 39 „Finantsinstrumentid: kajastamine ja mõõtmine“. Standardi IFRS 4 „Kindlustuslepingud“ Euroopa Liidus vastu võetud muudatuse kohaselt on Rahvusvaheline Raamatupidamisstandardite Nõukogu IASB otsustanud, et teatud tingimustel võivad kindlustusettevõtted standardi IFRS 9 esmakordse rakendamise edasi lükata, nii et seda ja standardit IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ (vt allpool) rakendatakse esmakordselt ühel ajal. Ettevõtte vastab selleks vajalikele tingimustele, sest ei ole varem standardit IFRS 9 rakendanud ja kindlustustegevusega seotud kohustiste raamatupidamisväärtus moodustab enam kui 90% ettevõtte kohustiste raamatupidamisväärtusest. Seetõttu on ettevõtte otsustanud standardi IFRS 9 rakendamise edasi lükata kuni 1. jaanuarini 2023. Ettevõtte on rakendanud siiski finantsinstrumentide puhul ulatuslikumaid avalikustamismõõdeid, mis võimaldavad paremat võrdlust nende ettevõtetega, kes on juba standardit IFRS 9 rakendada hakanud. Täiendav teave selle kohta on esitatud lisas 9 „Finantsinvesteeringud“.

Standardiga IFRS 9 muudetakse finantsvarade liigitamise ja mõõtmise põhimõtteid ja võetakse kasutusele uus väärtuse languse mudel, mis põhineb pigem eeldataval kui kantud krediitkajal. IFRS 9 rakendamine ei avalda olulist mõju ettevõtte finantsseisundi aruandele, kuna põhiosa finantsvaradest mõõdetakse praegu õiglase väärtuses, mis on mõõtmise aluseks ka IFRS 9 järgi. Erinevalt praegusest arvestusest kajastatakse IFRS 9 kohaselt õiglase väärtuse muutused kasumiaruandes, mis võib tulevastel aruandeperioodidel suurendada volatiilsust finantsinstrumentide arvestuses. IFRS 9 hinnangul mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses vaid piiratud koguses finantsvarasid ja seetõttu on eeldatava krediitkajaku summa väike. Finantskohustiste mõõtmine ei muutu. Võrdlusaastat 2022 ei korrigeerita. Täiendav teave peamiste muudatuste kohta raamatupidamis põhimõtetes on esitatud lisas 18 „2023. aastast rakendatavate muudetud arvestuspõhimõtete mõjud seoses üleminekuga (IFRS 17 ja IFRS 9)“.

Standardi IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ võttis Euroopa Liit vastu 2021. aasta novembris ning see jõustub ja võetakse ettevõttes esmakordselt kasutusele 1. jaanuaril 2023. IFRS 17 asendab standardi IFRS 4 „Kindlustuslepingud“ ning erinevalt varasemast sisaldab uus standard täielikku kindlustuslepingute mõõtmise ja esitamise raamistikku. Teatavate kriteeriumide täitmisel võivad kindlustusettevõtted rakendada kindlustuslepingute mõõtmisel lihtsustatud lähenemisviisi – kindlustusmaksete jaotamise meetodit. IFRS 17 on otsustanud rakendada kogu kindlustustegevuse kajastamisel kindlustusmaksete jaotamise meetodit, samuti täielikult tagasiulatuvat lähenemist uuele standardile üleminekul, koostades korrigeeritud raamatupidamise aastaaruande võrdlusaasta 2022 kohta.

IFRS 17 rakendamine avaldab eeldatavasti olulist mõju raamatupidamise aruande esitusviisile ja avalikustamise ulatusele. Nii varad kui ka kohustused eeldatavasti vähenevad, sest kindlustusmaksete nõuded ja kapitaliseeritud sõlmimiskulud liigitatakse varade alt ümber kindlustuskohustisteks. Standardis määratletud kindlustuslepingute finantstulu või -kulu esitatakse täielikult kasumiaruandes ning seega ei kasutata lubatud võimalust esitada see muus koondkasumis. Sisemisi protsesse vaadates, jätkas ettevõtte ettevalmistusi uute rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite IFRS17 Kindlustuslepingud ja IFRS9 Finantsinstrumentid kasutuselevõtuks. 2022. aasta jooksul on keskendunud nii aktuaarsete kui ka finantsaruandluse protsesside arendamisele ja täiustamisele, et need vastaksid uutele nõuetele, mida nüüd, 2023. aastal rakendatakse. Lisateavet arvestuspõhimõtete peamiste muudatuste ja standardile IFRS 17 ülemineku mõju kohta finantsseisundi aruandele vt. lisast 18 „2023. aastast rakendatavate muudetud arvestuspõhimõtete mõjud seoses üleminekuga (IFRS 17 ja IFRS 9)“.

4. Oluliste hinnangute, eelduste ja otsustuste kasutamine

Raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab hinnangute ja eelduste põhjal otsuste tegemist. Need hinnangud ja eeldused mõjutavad nii aruandekuupäeval kajastatud varade ja kohustiste kui ka aruandeaasta tulude ja kulude suurust. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui ka konkreetsed faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest märkimisväärselt erineda.

Kindlustuslepingutest tulenevate kohustiste hindamine

Hinnanguid kasutatakse nii aruandekuupäeva seisuga toimunud ja teatatud kahjude eraldise moodustamisel kui ka toimunud, kuid teatamata kahjude eraldise arvestamisel. Ajavahemik, mille jooksul kahjunõuete lõplikud kulud tekivad, võib olla pikk. Kõikide äriiliniide puhul sisaldab kahjunõuete eraldis toimunud, kuid teatamata kahjude eraldist. Tulevikus tekkivate kahjunõuete eraldise prognoosimisel võetakse aluseks eelmistel perioodidel tegelikult tekkinud kahjunõuded. Igal aruande kuupäeval hinnatakse eelmistel perioodidel tehtud kahjunõuete eraldiste hinnangud ümber ning tekkinud muutused kajastatakse kasumis või kahjumis. Kindlustuse kahjunõuete eraldisi ei muudeta otseselt vastavalt raha väärtuse kõikumistele ajas.

Täiendav informatsioon kindlustustehniliste eraldiste kohta on avalikustatud lisan 14 „Kohustised kindlustuslepingutest ja edasikindlustuse varad“.

5. Olulised arvestuspõhimõtted

a) Tütarettevõtte kajastamine emaettevõtte finantsaruannetes

Investeering tütarettevõttesse on kajastatud emaettevõtte konsolideerimata raamatupidamise aruandes soetusmaksumuses, millest on maha arvatud vara väärtuse langusest tulenev allahindlus (kui allahindlusi on tehtud). See tähendab, et investeering võetakse esmalt arvele soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstud tasu õiglane väärtus, ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Vara väärtuse languse test, mille eesmärgiks on hinnata, kas investeeringu kaetav väärtus (õiglane väärtus miinus müügikulutused või kasutusväärtus, sõltuvalt sellest, kumb on kõrgem) on langenud alla selle raamatupidamisväärtuse, tehakse juhul, kui on märke sellest, et vara väärtus võib olla langenud.

b) Välisvaluutas tehingud

Raamatupidamise aastaaruanne esitatakse eurodes, mis on ettevõtte arvestus- ja esitusvaluuta. Välisvaluutatehingud arvestatakse ümber eurodesse Euroopa Keskpannga vahetuskursside alusel.

c) Kindlustuslepingud

Standardi IFRS 4 kohaselt tuleb kindlustuslepingud liigitada kindlustus- ja investeerimislepinguteks, sõltuvalt sellest, kas lepinguga kaasneb märkimisväärne kindlustusriski üleandmine. Kindlustusleping on leping, mille alusel kindlustusandja võtab enda kanda kindlustusvõtja märkimisväärse kindlustusriski kokkuleppega kompenseerida kindlustusvõtjale määratletud ebakindlast tuleviku sündmusest (kindlustusjuhtumist) põhjustatud kahju. Ettevõtte sõlmib klientidega lühiajalisi kindlustuslepinguid, milles on põhiliste riskidena kaetud varaga seotud kahju ja vara hävimine, isiku vastutus või lühiajalised tervisekahjud.

Kõik ettevõtte poolt sõlmitud lepingud liigituvad kindlustuslepinguteks standardi IFRS 4 mõistes.

d) Tulu kajastamine

Kogutud kindlustusmaksed

Kindlustusmaksed on tasu, mille kindlustusandja saab kindlustusvõtjalt riski üleandmise eest. Kogutud kindlustusmaksed kajastatakse kasumiaruandes ja muus koondkasumiaruandes alates hetkest, mil kindlustuslepingus fikseeritud kindlustuskaitse periood algab. Ka siis, kui lepingus kokkulepitud kindlustusmaksed jaguneb mitmeks osamakseks, kajastatakse kogu kindlustusmaksed kindlustusperioodi alguses. Ettemakstud kindlustusmaksed (maksed, mis laekuvad enne kindlustusperioodi algust), ei kajastata kogutud kindlustusmaksetena, vaid kohustistena kindlustusvõtjate ees. Kindlustusmaksetega seotud nõudeid (nõudeid kindlustusvõtjate vastu) kajastatakse samal hetkel, kui kogutud kindlustusmaksed.

Tulu kindlustusmaksetest

Tuluna kindlustusmaksetest kajastatakse seda osa kogutud kindlustusmaksetest, mis on seotud aruandeperioodiga. Seda osa kogutud kindlustusmaksetest, mis on seotud aruandeperioodile järgnevate perioodidega, kajastatakse finantsseisundi aruandes ettemakstud kindlustusmaksete eraldises. Ettemakstud kindlustusmaksete eraldises kajastatava summa arvutamiseks jaotatakse kogutud kindlustusmaksed kindlustuslepingus fikseeritud kindlustusperioodile.

Raamatupidamise aastaaruanne

Edasikindlustuse komisjonitasu

Edasikindlustuse komisjonitasuna kajastatakse edasikindlustusandjatelt edasikindlustuslepingu alusel saadud komisjonitasu.

Intressi- ja dividenditulu

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, lähtudes vara sisemisest intressimäärast. Dividenditulu kajastatakse vastavalt nõudeõiguse tekkimisele.

e) Kulud

Ettevõtte kulud liigitatakse otstarbe alusel järgmiselt:

- Kindlustuslepingute sõlmimiskulud sisaldavad otseseid ja kaudseid kulusid, mis tulenevad kindlustuslepingute sõlmimisest. Kindlustuslepingute sõlmimise otsesed kulud on näiteks komisjonitasud vahendajatele ja kindlustusdokumentide vormistamisega seotud kulud ning kaudsed kulud on näiteks reklaamikulud ning taotluste läbivaatamise ja poliiside väljastamisega seotud administratiivkulud.
- Kahjukäsitluskulud sisaldavad kahjukäsitlusega kaudselt seotud administratiivkulusid. Kahjukäsitluskulud sisaldavad kindlustusandja vastavaid kulusid, sealhulgas kahjukäsitlusega seotud töötajate palkasid, sotsiaalmaksu kulusid ja administratiivkulusid.
- Administratiivkulud sisaldavad kindlustustegevusega seotud kulusid, mis ei ole sõlmimis- või kahjukäsitluskulud.

Kahjukäsitluskulud kajastatakse kasumiaruandes ja muus koondkasumiaruandes esinenud kahjunõuete koosseisus.

Kindlustuslepingute sõlmimiskulud on korrigeeritud kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekute muutusega netona edasikindlustusest.

f) Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid sisaldavad panga arvelduskontodel olevat raha. Rahavoogude aruande koostamiseks on kasutatud otsest meetodit.

g) Finantsvarad

Esmane kajastamine ja mõõtmine

Esmasel kajastamisel liigitatakse finantsvarad järgmistesse kategooriatesse:

- laenuid ja nõuded (hoiused, nõuded klientide vastu ja muud nõuded);
- müügivalmis finantsvarad (kõik muud finantsvarad, mis on määratletud müügivalmis varadeks või mida ei ole liigitatud ühtegi teise kategooriasse).

Aruande- ja võrdlusperioodil ei liigitanud ettevõtte ühtegi finantsvara õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumi või kahjumi ja lunastamistähtajani hoitavaks investeringuks. Tuletisinstrumente ettevõttel ei olnud.

Finantsvarasid kajastatakse algselt õiglasest väärtusest, millele lisatakse otseselt seotud tehingukulud.

Finantsvarade ostu või müüki, mille korral tuleb vara üle anda turu eeskirjade või levinud tava alusel kehtestatud aja jooksul (tehing toimub tavapärasel tingimustel), kajastatakse tehingupäeval, st kuupäeval, mil ettevõtte võtab kohustuse vara osta või müüa.

Edasine mõõtmine

Finantsvarade edasine mõõtmine sõltub nende liigitusest ja toimub järgmiselt:

Müügivalmis finantsvarad

Sellesse kategooriasse kuuluvad sellised võlakirjad, mida kavatakse hoida määramata aja jooksul ja mida võib müüa likviidsusvajaduste täitmiseks või turutingimuste muutumisele reageerimiseks.

Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse müügivalmis finantsvarasid õiglasest väärtusest ja nende realiseerimata kasumeid ja kahjumeid muus koondkasumis ning õiglase väärtuse reservis (omakapitalis). Noteeritud väärtuspaberite õiglane väärtus põhineb väärtuspaberi pakkumishinnal aruandekuupäeval. Kui kindlustusandjal on rohkem kui üks investering samasse väärtuspaberisse, kajastatakse investeringute võõrandamist FIFO-meetodil (eeldatakse, et esimesena soetatud kogus realiseeritakse esimesena).

Müügivalmis investeringutelt teenitud intressi kajastatakse intressituluna sisemise intressimäära alusel. Kui vara kajastamine lõpetatakse, kajastatakse sellelt kogunenud kasum või kahjum kasumiaruandes ja muus koondkasumiaruandes real „Investeeringute tulu, neto“. Kui vara väärtus loetakse langenuks, kajastatakse sellelt kogunenud kahjum kasumis või kahjumis ning eemaldatakse õiglase väärtuse reservist.

Raamatupidamise aastaaruanne

Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega mittetuletisinstrumentidest finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul ja mida ettevõtte ei ole kavas kohe või lähiajal müüa. Laenud ja nõuded kajastatakse algset soetusmaksumuses, milleks on nende eest makstud tasu õiglane väärtus, sh vara soetamisega otseselt seotud tehingukulud.

Edaspidi kajastatakse laene ja nõudeid nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumuse arvutamisel võetakse arvesse kõiki soetamisega seotud hinnaalandeid või -lisandeid ning tehinguga otseselt seotud kulusid perioodidel kuni vara lunastamistähtjani.

Intressitulused laenudelt ja nõuetelt kajastatakse kasumiaruandes ja muus koondkasumiaruandes real „Investeeringute tulu, neto”.

Nõudeid klientide vastu, edasikindlustusega seotud ja muid nõudeid kajastatakse nimiväärtuses nende tekkimisel (teingu kuupäeval) ja esmase kajastamise järel soetusmaksumuses, millest on lahutatud väärtuse langus. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete eraldi kajastatakse tavaliselt individuaalselt nõuete ajalise analüüsi alusel. Erandiks on Leedu filiaalis moodustatud grupipõhine statistiline meetod, mis põhineb ajaloolisel teabel nõuete laekumise kohta.

Finantsvarade kajastamise lõpetamine

Finantsvara (või finantsvara osa või sarnaste finantsvarade grupi osa) kajastamine lõpetatakse, kui

- õigus saada varalt rahavooge on lõppenud;

või

- ettevõtte säilib õigus saada varalt rahavooge, aga ta on võtnud kohustuse maksta saadud rahavood täies mahus ja olulise viivitusega kolmandale isikule vahenduskokkuleppe alusel

ning kui:

- ettevõtte on andnud üle sisuliselt kõik varaga omandiga seotud riskid ja hüved

või

- ettevõtte ei ole üle andnud ega tal ei säili sisuliselt kõiki vara omandiga seotud riske ja hüvesid, kuid ta on andnud üle kontrolli vara üle.

Kui ettevõtte ei ole sisuliselt kõiki üleantud vara omandiga seotud riske ja hüvesid üle andnud ega säilitanud ning tal säilib kontrolli vara üle, kajastatakse üleantud vara ulatuses, milles ettevõtte on varaga jätkuvalt seotud.

Kui jätkuv seotus tuleneb üleantud vara garanteerimisest, kajastatakse seda kas üleantud vara algse raamatupidamisväärtuses või maksimaalse tasu summas, mille ettevõtte võib olla kohustatud tagasi maksma, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Sellisel juhul kajastab ettevõtte ka kaasnevat kohustist. Üleantud vara ja kaasneva kohustise kajastamisel võetakse arvesse ettevõtte jäänud õigusi ja kohustusi.

Finantsvarade väärtuse langus

Ettevõtte hindab iga aruandeperioodi lõpus, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara väärtus võib olla langenud. Finantsvara väärtus on langenud ja väärtuse langusest on tekkinud kahjum, kui väärtuse languse kohta on objektiivseid tõendeid ühe või mitme kahjumit põhjustava sündmuse tagajärjel, mis leidsid aset pärast vara esmast kajastamist, ning kui sellise sündmuse mõju finantsvara hinnangulistele tulevastele rahavoogudele on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Väärtuse languse kohta esineb objektiivseid tõendeid näiteks siis, kui emitent või võlgnik on olulistes finantsraskustes, mis viivad maksejõuetuseni ning hinnangu, et emitent või võlgnik ei ole ilmselt võimeline täitma oma kohustusi ettevõtte ees.

Kui leidub objektiivseid tõendeid korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvara väärtuse languse kohta, mõõdetakse kahjumit vara raamatupidamisväärtuse ja algse sisemise intressimääraga diskonteeritud hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahelise erinevusena. Erinevust kajastatakse kasumis või kahjumis väärtuse langusest tuleneva kahjumina. Väärtuse langust hinnatakse iga vara puhul eraldi.

Äritegevusega seotud finantsvarade väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes ja muus koondkasumiaruandes real „Administratiivkulude” ja investeerimistegevusega seotud finantsvarade väärtuse langust rea „Investeeringute tulu, neto” vähendusena.

Kui väärtuse langusest tuleneva kahjumi summa järgmisel perioodil väheneb ja vähenemist on võimalik objektiivselt seostada pärast väärtuse languse kajastamist toimunud sündmusega (näiteks siis, kui maksevõlgnevused tasutakse), siis intressikandvate instrumentide puhul kasumis või kahjumis eelnevalt kajastatud väärtuse langusest tulenenud kahjum tühistatakse, aga mitte aktsiate puhul.

Raamatupidamise aastaaruanne

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade puhul hindab ettevõtte esmalt, kas esineb objektiivseid tõendeid väärtuse languse kohta; eraldiseisvalt olulisi finantsvarasid hinnatakse individuaalselt ja finantsvarasid, mis ei ole eraldiseisvalt olulised, hinnatakse koos. Kui ettevõtte otsustab, et individuaalselt hinnatud finantsvara väärtuse languse kohta ei ole objektiivseid tõendeid, lisab ettevõtte selle vara sarnaste krediidiriski tunnustega finantsvarade gruppi ja hindab nende väärtuse langust grupipõhiselt. Varasid, mille väärtuse langust hinnatakse individuaalselt ning mille kohta kajastatakse väärtuse langusest tulenev kahjum või jätkatakse väärtuse langusest tuleneva kahjumi kajastamist, ei lisata varagrupidesse, mille võimalikku väärtuse langust hinnatakse grupipõhiselt.

Müügivalmis finantsinvesteeringud

Müügivalmis finantsinvesteeringute puhul hindab ettevõtte igal aruandekuupäeval, kas leidub objektiivseid tõendeid selle kohta, et investeeringu või investeeringute grupi väärtus on langenud.

Võlainstrumentide puhul, mis on liigitatud müügivalmiks, hinnatakse väärtuse langust samade kriteeriumide alusel nagu korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade puhul. Väärtuse langusest tuleneva kahjumina kajastatakse aga kumulatiivne kahjum, milleks on erinevus finantsinvesteeringu korrigeeritud soetusmaksumuse ja antud hetke õiglase väärtuse vahel, millest on maha arvatud sama investeeringu eelnevalt kasumis või kahjumis kajastatud väärtuse langusest tulenenud kahjum.

Tulevaste perioodide intressitulu arvestatakse vara vähendatud raamatupidamisväärtuselt sama intressimäära alusel, mida kasutati tulevaste rahavoogude diskonteerimiseks väärtuse langusest tuleneva kahjumi mõõtmisel. Intressitulu kajastatakse finantstulu osana. Kui võlainstrumenti õiglane väärtus järgmisel aastal suureneb ja seda suurenemist saab objektiivselt seostada sündmusega, mis toimus pärast seda, kui väärtuse langusest tulenev kahjum kajastati, siis tühistatakse väärtuse langusest tulenev kahjum kasumi või kahjumi kaudu.

Kooskõlas IAS 39 spetsiifilise väärtuse languse nõudega on ettevõtte hinnanud, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et vara väärtus on langenud. Antud hinnangus on ettevõtte otsustanud kasutada intressikandvate väärtuspaberite osas nii emitendi maksejõuetuse kriteeriume kui ka anda individuaalse hinnangu intressikandvatele väärtuspaberitele, mille õiglane väärtus on alla 50% nimiväärtusest. Selliste intressikandvate väärtuspaberite bilansiline väärtus vähendatakse hetke õiglase väärtuseni. Väärtuse languse hilisema taastumise korral kajastatakse taastumine tagasipööratud väärtuse langusena intressikandvate väärtuspaberite osas, kuid mitte aktsiate osas.

h) Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana kajastatakse varasid, mida kasutatakse kahjukindlustusteenuse osutamiseks või halduseesmärgil ja mille kasulik tööiga on üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse arvele selle soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (sh tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks selle tööseisundisse ja asukohta.

Pärast arvelevõtmist kajastatakse materiaalsel põhivara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Põhivara hinnatakse alla selle kaetavale väärtusele (kõrgemale kahest: kas õiglane väärtus miinus müügikulutused või kasutusväärtus), kui see on madalam vara raamatupidamisväärtusest. Vara väärtuse test hindamiseks, kas vara kaetav väärtus on langenud alla selle raamatupidamisväärtuse, tehakse siis, kui on märke sellest, et vara väärtus võib olla langenud. Allahindlus kajastatakse perioodikuluna kasumiaruandes ja muus koondkasumiaruandes ridadel „Kindlustuslepingute sõlmimiskulud“, „Kahjukäsitluskulud“ ja „Administratiivkulud“ sõltuvalt nende otstarbest.

Igal aruandekuupäeval hinnatakse, kas leidub märke, mis viitavad sellele, et varem kajastatud allahindlus ei ole enam põhjendatud. Juhul, kui selliseid märke on, leitakse vara kaetav väärtus ning vajadusel tühistatakse varem kajastatud allahindlus. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi kulu vähendusena, mil tühistamine aset leidis.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna plaanitud eesmärgile ning lõpetatakse, kui vara liigitatakse müügivalmis põhivaraks või eemaldatakse kasutusest. Kui täielikult amortiseerunud vara on veel kasutuses, kajastatakse finantsseisundi aruandes nii soetusmaksumust kui ka akumulieeritud kulumit seni, kuni vara on kasutusest lõplikult eemaldatud.

Materiaalse põhivara objektide amortiseeritav osa (s.o soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahe) amortiseeritakse kulusse objekti kasuliku eluea jooksul. Erandina ei amortiseerita maad ja kunstiteoseid. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil, lähtudes vara kasulikust elueast, järgmiselt:

- arvutitehnika	3 aastat,
- transpordivahendid	5 aastat,
- masinad ja seadmed	5-6 aastat,
- kontorimööbel ja -inventar	5-6 aastat.

Raamatupidamise aastaaruanne

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varana ning neile määratakse eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale.

Ettevõtte rakendab alates 1. jaanuarist 2019 uut standardit IFRS 16 „Rendiarvestus“. Sellest tulenevalt kajastab ettevõtte kasutusõiguse alusel kasutatavat vara standardi rakendusallasse kuuluvate oluliste rendilepingute puhul. Ettevõtte hindab olulisust majandusüksuse põhiselt, mis muu hulgas tähendab seda, et ettevõtte kasutab kaht standardis sätestatud erandit. Soetusmaksumus vastab summale, mis on võrdne rendikohustistega, mida on diskonteeritud alternatiivse laenuintressimääraga.

Kasutusõiguse alusel kasutatava vara amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil rendiperioodi algusest kuni vara kasuliku eluea lõpuni, milleks on eeldatava rendiperioodi lõpp. Kasutusõiguse alusel kasutatava vara raamatupidamisväärtust korrigeeritakse rendikohustise teatavate ümberhindlustega.

Kui aruandekuupäeval on märke sellest, et ettevõtte poolt kasutusõiguse alusel kasutatava vara raamatupidamisväärtus võib olla kõrgem kui selle kaetav väärtus, siis hinnatakse vara kaetavat väärtust. Kaetav väärtus on kas vara neto realiseerimisväärtus või kasutusväärtus, sõltuvalt sellest, kumb on kõrgem. Kui määratud kaetav väärtus on madalam kui raamatupidamisväärtus, siis vähendatakse vara raamatupidamisväärtust selle kaetava väärtuseni. Kui kaetav väärtus hiljem tõuseb, võib varem kajastatud allahindluse tühistada.

i) Finantskohustised

Finantskohustised võetakse arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustise eest makstud tasu õiglase väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustisi nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Tehingukuludid võetakse arvesse sisemise intressimäära arvutamisel ning need kantakse kuludesse finantskohustise tähtaja jooksul. Finantskohustistega kaasnevad kulutused (sh intressikulud) kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna.

Finantskohustise kajastamine lõpetatakse siis, kui kohustis on tasutud, tühistatud või aegunud.

j) Edasilükatud sõlmimisväljaminekud

Sõlmimisväljaminekud, mis on otseselt seotud järgmisesse perioodi ülekantavate kindlustusmaksetega, kajastatakse finantsseisundi aruandes kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekutena. Otsesed sõlmimisväljaminekud kapitaliseeritakse ettemakstud kindlustusmaksete eraldise ja kogutud kindlustusmaksete suhte alusel. Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekute hulka kuuluvad ainult kindlustuslepingute otsesed sõlmimiskulud, näiteks komisjonitasud vahendajatele.

k) Ettemakstud kindlustusmaksete eraldis

Ettemakstud kindlustusmaksete eraldis moodustatakse tulevaste kahjude ja tegevuskulude katteks, mis kindlustuslepingu kehtivusperioodil võivad tekkida.

Ettemakstud kindlustusmaksete eraldis arvestatakse iga lepingu kohta eraldi, lepingu aruandekuupäevajärgse kehtivusperioodi ja kogu kehtivusperioodi suhte alusel.

Kui kindlustusmaksed on ettevõtte hinnangul eeldatavate kahjunõuete kulu ja tegevuskulude katmiseks ebapiisavad, kajastatakse lisaks ettemakstud kindlustusmaksete eraldisele möödumata riskide eraldis.

l) Rahuldamata nõuete eraldis

Rahuldamata nõuete eraldis moodustatakse toimunud, kuid hüvitamata kahjude, sealhulgas toimunud, kuid teatamata kahjude katteks. Toimunud, kuid hüvitamata juhtumite kahjukäsitluskulude katteks moodustatakse rahuldamata nõuete eraldise koosseisus ka kahjukäsitluskulude eraldis.

Rahuldamata nõuete eraldise arvutamiseks kasutatakse nii iga nõude eraldi hindamise meetodit (suuremad teatatud kahjud) kui ka statistilisi meetodeid (väiksemad teatatud kahjud; toimunud, kuid teatamata kahjude eraldis). Rahuldamata nõuete eraldist ei diskonteerita, v.a kohustusliku liikluskindlustuse pensionid, mis diskonteeritakse nende nüüdisväärtusesse, kasutades 2,5% (2021. aastal 0,5%) diskontomäära.

m) Edasikindlustus

Edasikindlustuse peamiseks lepinguvormideks on mitteproportsionaalne (*excess of loss*) ja proportsionaalne edasikindlustus. Lepingud sõlmitakse üldjuhul üheks aastaks. Edasikindlustuse katet ostetakse tavapärase kindlustuse käigus, et riskide maandamisega minimeerida potentsiaalset netokahjumit. Kõikide edasikindlustuslepingute alusel antakse üle oluline osa kindlustusriskist.

Edasikindlustuse varad koosnevad edasikindlustatud kindlustuskohustistest. Edasikindlustajate osa ettemakstud kindlustusmaksete eraldises ja rahuldamata nõuete eraldises on kajastatud kooskõlas edasikindlustuslepingutega.

Edasikindlustuse varade allahindlused kajastatakse kasumis või kahjumis.

Raamatupidamise aastaaruanne

n) Rendikohustised

Esmasel kajastamisel mõõdetakse rendikohustisi fikseeritud rendimaksete ja teatud lepingukohaste muutuvate rendimaksete (mida ei maksta rendiperioodi alguses) nüüdisväärtusest, mida diskonteeritakse alternatiivse laenuintressimääraga. Edaspidi kajastatakse rendikohustisi nende korrigeeritud soetusmaksumus, kasutades sisemise intressimäär meetodit. Rendikohustis hinnatakse ümber, kui muutub sellega seotud hinnang või muudetakse rendilepingut. Kui rendikohustis hinnatakse ümber, siis kajastatakse ümberhindlus kasutusõiguse alusel kasutatava vara raamatupidamisväärtuse korrigeerimisena või, juhul kui kasutusõiguse alusel kasutatava vara raamatupidamisväärtust on nullini vähendatud, kasumis või kahjumis.

Rendiperioodi määratletakse eeldatava rendiperioodina. See hõlmab rendilepingute katkestamatut perioodi, mida korrigeeritakse võimaliku pikendamise või lõpetamise perioodidega, mille kasutamises ettevõtte on piisavalt kindel.

Ettevõtte on otsustanud mitte kajastada kasutusõiguse alusel kasutatavaid varasid ja rendikohustisi, mis on seotud lühiajaliste või väikese väärtusega vara rendilepingutega. Nimetatud rendilepingutega seotud rendimakseid kajastab ettevõtte kuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Rahavoogude aruandes on ettevõtte liigitanud rendikohustise põhiosa eest tehtud rahamaksud finantseerimistegevuse rahavoogudeks, intressiosa eest tehtud rahamaksud äritegevuse rahavoogudeks ja selliste rendilepingutega seotud maksed, mida pole finantsseisundi aruandes madala väärtuse, lühiajalisuse või üksusepõhise olulisusläve tõttu kajastatud, äritegevuse rahavoogudeks.

o) Ettevõtte tulumaks

Ettevõtte arvestab tulumaksukulu kooskõlas standardiga IAS 12 „Tulumaks“, mille kohaselt arvestatakse nii tasumisele kuuluvat (aruandeperioodi) kui ka edasilükkunud tulumaksu.

Iga üksuse tasumisele kuuluvat tulumaksu arvestatakse eraldi, vastavalt selle riigi maksuseadustele, kus üksus tegutseb. Ettevõtte välismaiste filiaalide tulu maksustatakse nende asukohariigi seaduste kohaselt. Eestis on ettevõtte tulumaksumäär 20% (2021: 20%) ja seda tuleb tasuda ainult sellelt tulult, mida filiaalides ei ole maksustatud ja ainult siis, kui kasumit jaotatakse (dividende makstakse) või põhitegevusega mitteseotud kuludelt.

Eestis rakendub regulaarselt makstavale dividendile madalam maksumäär 14% (14/86 netoväljamaksest). Madalamat maksumäära saab igal kalendriaastal rakendada dividendide ja muude kasumieraldiste väljamaksetele ulatuses, mis ei ületa viimase kolme kalendriaasta keskmist väljamakstud maksustatud dividendide ja muude kasumieraldiste summat ning maksustatud omakapitali väljamakseid.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse ettevõtte tulumaksukuluna kasumiaruandes ja muus koondkasumiaruandes samal perioodil, mil dividendid välja kuulutatakse.

Lätis arvestatakse ettevõtte tulumaks jaotatud kasumilt ning seda arvestatakse määraga 20/80 aktsionäridele makstavalt netosummalt, ja teatud kuludelt, mida loetakse jaotatud kasumiks, rakendades koefitsienti 0,8. Maksumäär Lätis on 20% (2021: 20%).

Kuna Läti filiaali tulek kanti enne aruandeaasta lõppu Eesti ettevõttesse, siis ei teki äriühingu tasandil ajutisi erinevusi, mis nõuaksid edasilükkunud maksukohustise kajastamist.

2022. aastal kandis Läti filiaal kahjumit ning sellest tulenevalt ei ole Läti filiaalis kajastatud ettevõtte tulumaksukulu ega -kohustist.

Leedus arvestatakse nii tasumisele kuuluvat kui ka edasilükkunud tulumaksu. Edasilükkunud tulumaks, mis on tekkinud ajutistest erinevustest raamatupidamises kajastatud summade ja neile vastavate tegelikult maksustatud summade vahel, kajastatakse ettevõtte raamatupidamise aruandes. Kui majandusüksusel on kasumiaruandes ja muus koondkasumiaruandes kajastatavat aruandeperioodi tulu, mis kuulub maksustamisele mingil hilisemal perioodil, siis kajastab majandusüksus nii edasilükkunud tulumaksu kulu kui ka sellele vastava edasilükkunud tulumaksu kohustise. Samamoodi arvestatakse edasilükkunud tulumaksu tulu ja kajastatakse sellele vastavat edasilükkunud tulumaksu vara kuludelt, mida saab maksustamisel maha arvata alles järgmistel perioodidel.

Detailne informatsioon Leedu filiaali edasilükkunud tulumaksu vara ja kohustise kohta on avalikustatud lisan 15. Edasilükkunud tulumaksu varasid ja kohustisi esitatakse netosummalt, kui nad on seotud sama maksuhalduriga ja neid võib saldeerida. Leedu filiaali ettevõtte tulumaksumäär on 15% (2021: 15%).

Maksimaalne tulumaksukohustis, mis tekiks, kui kogu vaba omakapital dividendidena välja makstaks, on avaldatud lisan 17 "Omakapital".

p) Aruandekuupäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesisid aruandekuupäeva 31. detsember 2022 ja aruande koostamise kuupäeva 28. veebruar 2023 vahel, kuid mis on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Lisa 2. Riskid ja riskijuhtimine

1. Riskijuhtimissüsteem

Risk on ettevõtte äritegevuse ja tegevuskeskkonna loomulik ja oluline osa. Ettevõtte tõhusa toimimise ja stabiilsete tulemuste üheks eelduseks on kvaliteetne riskijuhtimine. Riskijuhtimissüsteemi eesmärkideks on tagada ettevõtte pikaajaline maksevõime, vähendada ootamatute finantskahjude tõenäosust ning anda sisendit äriotsuste tegemiseks, võttes arvesse mõju ettevõtte riskitasemele ja kapitalile, luues sellega lisaväärtust ettevõtte huvitatud osapooltele. Ettevõtte riskivalmiduse raamistik on määratletud, milliseid ja kui suuri riske ettevõtte on valmis oma eesmärkide saavutamiseks võtma.

Ettevõtte riskijuhtimissüsteem hõlmab strateegiaid, protsesse ja aruandlust, mis on vajalikud selleks, et tagada ettevõtet ohustavate riskide järjepidev tuvastamine, hindamine ja mõõtmine, jälgimine, juhtimine ja aruandlus. Riskijuhtimissüsteem on osa sisekontrollisüsteemist ja aitab tagada, et kõik riskid on juhitud. Selle tõhusaks rakendamiseks kasutatakse kolme kaitseliini põhimõtet, mis lähtub COSO¹ metoodikast (joonis 1).

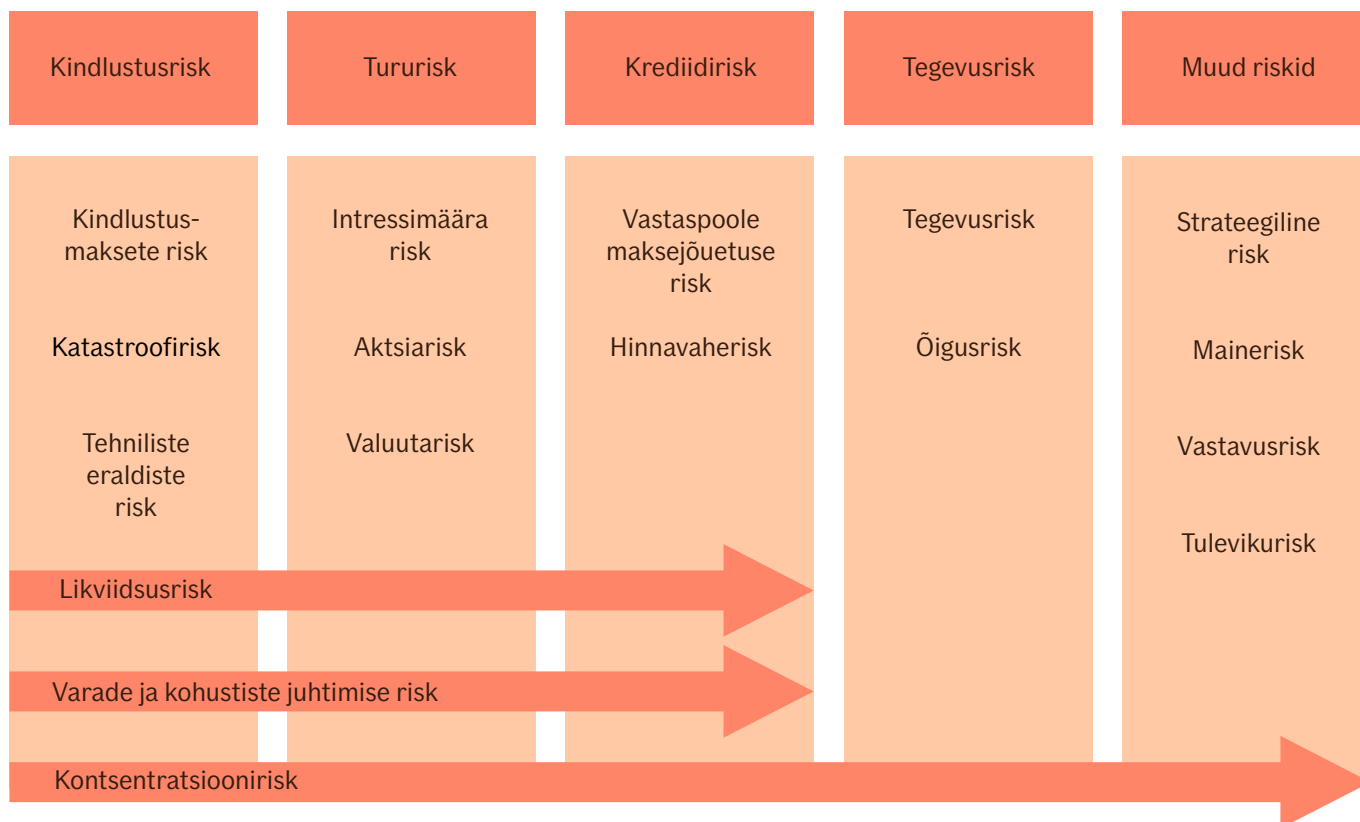
Joonis 1. Kolme kaitseliini põhimõte

Ettevõtte riskijuhtimissüsteemis käsitletavat peamist riski kategooriad on kindlustus-, turu-, krediidi-, tegevus- ja muud riskid (joonis 2).

¹ Treadway Komisjoni Sponsororganisatsioonide Komitee (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)

Joonis 2. Riskijuhtimissüsteemis määratletud riskid

Nõukogu on kinnitanud iga riski kategooria jaoks poliitika, mis seavad piirangud ja selged piirmäärad selleks, et tagada ettevõtte riskiprofiili vastavus ettevõtte riskivalmidusele ning kapitaliseerituse tasemele.

Riskijuhtimisstrateegia

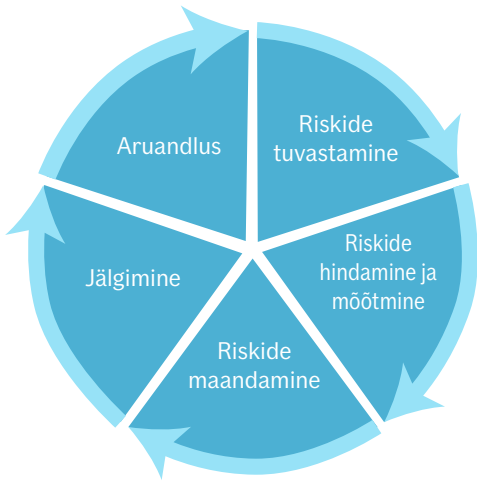
Ettevõtte riskijuhtimisstrateegia on osa ettevõtte juhtimispõhimõtetest.

Riskijuhtimisstrateegia eesmärk on tagada:

- organisatsiooni arenguks vajalik tugev juhtimiskultuur
- usaldusväärne sisekontrolli- ja riskikultuur
- riskiprofiilile ja riskiisule vastav kapitaliseeritus
- finantsnäitajate volatiilsuse piiramine
- finantsandmete adekvaatne haldamine
- finantsseisundit ja kapitali mõjutavate riskide väljaselgitamine, hindamine, juhtimine, jälgimine ja aruandlus
- kindlustustegevuse riskitaseme kajastamine hinnastamises
- piisav pikaajaline investeerimistulu vastavalt seatud riskivalmiduse piirmääradele
- tõhus ja toimiv aruandlus, mis vastab nii sisemistele kui välistele nõuetele
- lfi hea maine ja klientide ning teiste huvitatud osapoolte usaldus

Ettevõtte riskijuhtimisstrateegia kehtestab nõukogu ja see on kooskõlas lfi grupi riskijuhtimisstrateegiaga.

Joonis 3. Riskijuhtimisprotsess

Riskijuhtimisprotsess koosneb viiest peamisest tegevusest: riskide tuvastamine, riskide hindamine ja mõõtmine, riskide maandamine, riskide jälgimine ja aruandlus (joonis 3). Lisaks viiakse vähemalt kord aastas läbi oma riskide ja maksevõime hindamine (Own Risk and Solvency Assessment, ORSA), mis on osa ettevõtte riskijuhtimissüsteemist. Kolme aasta äriplaani põhjal analüüsitakse riskiprofiili ja kapitali omavahelisi seoseid ning hinnatakse erinevate riskistsenaariumite mõju ettevõtte riskiprofiilile ja kapitalivajadusele. Oma riskide ja maksevõime hindamise (ORSA) peamiseks eesmärgideks on tagada ettevõtte püsiv maksevõime ning äritegevuse vastavus nõukogu poolt kehtestatud riskivalmidusele.

Riskijuhtimis- ja aruandlusstruktuur

Nõukogu

Nõukogu on juhtimisorgan, kelle ülesandeks on tagada nõuetekohane riskijuhtimissüsteem. Nõukogu sätestab riskijuhtimisstrateegia, ettevõtte riskivalmiduse ja riskide piirmäärad riskijuhtimispoliitikas. Nõukogule esitatakse igas kvartalis riskiaruanne ning äriplaani kinnitamisel võtab nõukogu arvesse oma riskide ja maksevõime hindamise (ORSA) tulemusi.

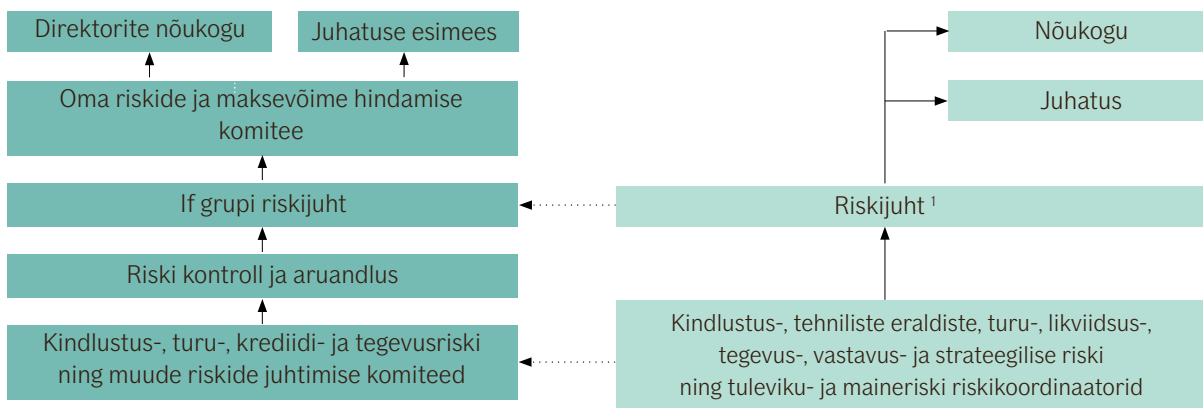
Juhatus

Riskijuhtimissüsteemi tõhusa rakendamise eest vastutab ettevõtte juhatus, kes tagab asjakohase riskijuhtimise korralduse ja edendab ettevõttes usaldusväärset riskikultuuri. Juhatus saab riskijuhilt vähemalt kord kvartalis riskiaruande, osaleb aktiivselt ettevõtte oma riskide ja maksevõime hindamise protsessis (ORSA) ning tagab riskide tõhusa juhtimise ja jälgimise.

Riskijuhtimise funktsioon

Riskijuhtimisfunktsiooni eest vastutab riskijuht. Riskijuht koordineerib riskijuhtimistegevusi juhatuse volitusel. Riskijuhtimisfunktsioon toetab riskijuhtimissüsteemi rakendamist ettevõttes.

Joonis 4. Riskijuhtimisfunktsioon ja aruandluse struktuur

- Viitab If grupile
- Viitab If P&C Insurance AS-ile

¹Riskifunktsiooni eest vastutav isik

2. Kapitalijuhtimine

Ettevõtte pöörab suurt tähelepanu nii kapitali tõhusale kasutusele kui ka usaldusväärsele riskijuhtimisele, hoides riskide tasemele vastavat kapitaliseeritust. Sellega tagatakse, et vaba kapital ehk nõuetekohased omavahendid ületavad igal ajahetkel ettevõttesiseseid ja regulatiivseid kapitalinõudeid.

Kapitalijuhtimine on vajalik ettevõtte finantstugevuse tagamiseks, majandus- ja ärikeskkonna muutuste mõju maandamiseks ja selleks, et tagada ettevõtte väärtuse kasv ning saavutada riskijuhtimis- ja ärieesmärgid.

Ettevõtte riskiprofiili, nõutavat kapitali ja vaba kapitali ehk omavahendeid mõõdetakse ja analüüsitakse ning nende kohta antakse kord kvartalis või vajadusel sagedamini aru ettevõtte juhatusele ja nõukogule.

Kapitalipositsioon

Kapitalipositsioon on nõuetekohaste omavahendite ja nõutava kapitali vaheline suhe. Erinevate osapoolte jaoks kasutatakse ettevõttes erinevaid kapitalipositsiooni kirjeldamise mõõdikuid: välises aruandluses kasutatakse regulatiivseid kapitalimõõdikuid nagu miinimumkapitalinõue ja solventsuskapitalinõue ning sisemises aruandluses kasutatakse majandusliku kapitali mõõdikuid.

Ifil ei ole allutatud laene ega sarnaseid omavahendeid.

2022. aastal täitis ettevõtte Solventsus II direktiivis sätestatud regulatiivset miinimumkapitalinõuet ja solventsuskapitalinõuet. See tagab klientidele jätkusuutliku teenuse ning selle, et ettevõtte suudab täita kõiki võetud kohustusi.

3. Riskiprofiil

Kindlustusrisk

Kindlustusrisk on risk, et ettevõtte saab kahju või ettevõtte kindlustustegevusega seotud kohustiste väärtuses toimub ebasoovitav muutus, kuna hinnastamine oli ebapiisav või tehniliste eraldiste moodustamise aluseks olevad eeldused ei olnud õiged. Kindlustusrisk hõlmab kindlustusmaksete, katastroofi- ja tehniliste eraldiste riski.

KINDLUSTUSMAKSETE RISK JA KATASTROOFIRISK

Kindlustusmaksete risk on risk, et ettevõtte saab kahju või ettevõtte kindlustustegevusega seotud kohustiste väärtuses toimub ebasoovitav muutus, kuna aruandekuupäevaks toimumata kindlustusjuhtumite toimumise aeg, sagedus ja mõju kujunevad oodatust erinevaks.

Katastroofirisk on risk, et ettevõtte saab kahju või ettevõtte kindlustustegevusega seotud kohustiste väärtuses toimub ebasoovitav muutus, kuna ekstreemsete või erakordsete sündmuste hinnastamiseks ja tehniliste eraldiste moodustamiseks kasutatud eeldustega seondub märkimisväärne määramatus.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Kindlustusmaksete riski ja katastroofiriski juhtimiseks ja maandamiseks kasutab ettevõtte edasikindlustust, riskide hajutamist, riskipõhist hinnastamist ning oma strateegiale ja äriplaanile vastavat riskide valikut. Riske jälgitakse ja kontrollitakse regulaarselt. Kindlustusrisi hindamisel ja juhtimisel lähtutakse kindlustusrisi hindamise poliitikas sätestatud põhimõtetest ja piirangutest. Lisaks on ettevõtte kehtestanud Baltikumi ja riigipõhised kindlustusrisi hindamise eeskirjad, mis sisaldavad iga äriini jaoks detailsemaid kindlustusrisi aktsepteerimise juhiseid ja piiranguid.

Edasikindlustusandjatele ja nende krediitdireitingutele, kontsentratsiooniriskile ning ühe edasikindlustusandja osale edasikindlustuslepingutes on sätestatud piirangud ettevõtte edasikindlustuse poliitikas. Ettevõtte on sõlminud mitteproportsionaalsed edasikindlustuslepingud kõikidele peamistele äriiniidele omavastutusega 3,5 miljonit eurot nii üksiku kui ka katastroofijuhtumi kohta. Edasikindlustuse katte piisavust ning omavastutuse optimaalset taset analüüsitakse regulaarselt, võttes arvesse kindlustustegevuses toimunud muutusi, milleks on näiteks üksiku suure kindlustusobjekti kindlustamine, uute kindlustusteenuste pakkumine kindlustusvõtjatele ning muudatused kindlustustingimustes.

Riskile avatus

Kahjukindlustust iseloomustavat määramatust arvestades esineb risk, et kahjud võivad kahjunõuete tõttu kujuneda eeldatust suuremaks. Seda võivad põhjustada suured tulekahjud, looduskatastroofid, nagu näiteks tugevad tormid, üleujutused, või väikese ja keskmise suurusega kahjunõuete sageduse või keskmise suuruse ootamatu suurenemine.

Raamatupidamise aastaaruanne

Tundlikkusanalüüs

Tabelis 1 on esitatud tundlikkusanalüüs selle kohta, kuidas kombineeritud suhtarvu, kindlustusmaksete mahu ja kahjunõuete taseme muutused mõjutavad maksustamiseelset kasumit.

Tabel 1. Kindlustusmaksete riski tundlikkusanalüüs seisuga 31. detsember 2022

Näitaja	Praegune tase, 2022	Muutus	Mõju maksustamiseelsele kasumile	
			2022	2021
Kombineeritud suhtarv	90,8%	+/-2% punkti	+/-3 687	+/-3 121
Kindlustusmaksete maht	184 357	+/-2%	+/-339	+/-391
Kahjunõuete tase	122 653	+/-2%	+/- 2 453	+/- 1 948

TEHNILISTE ERALDISTE RISK

Tehniliste eraldiste risk on risk, et ettevõtte saab kahju või ettevõtte kindlustustegevusega seotud kohustiste väärtuses toimub ebasoovitatav muutus, kuna aruandekuupäeval või enne seda toimunud kahjujuhtumite aeg ja suurus kujunevad oodatust erinevaks.

Tehniliste eraldiste risk hõlmab korrigeerimisriski, mis on risk, et ettevõtte saab kahju või ettevõtte kindlustustegevusega seotud kohustiste väärtuses toimub ebasoovitatav muutus, kuna annuiteetide korrigeerimismäärade tase, suundumus või volatiilsus muutuvad õiguskeskkonna või kindlustatud isiku tervisliku seisundi muutumise tõttu.

Tehniliste eraldistega seondub alati teatav määramatus, sest nende moodustamise aluseks on tulevikus väljamakstavate kahjunõuete suuruse ja sageduse hinnangud.

Tehniliste eraldistega seotud määramatus on tavaliselt suurem uute äriiinide puhul, mille kohta ei ole veel täielikke statistilisi andmeid, ning äriiinide puhul, mis sisaldavad pika lahendamisajaga kahjunõudeid. Kohustuslik liikluskindlustus ja vastutuskindlustus on ettevõtte tooted, millele on iseloomulikud pika lahendamisajaga kahjunõuded.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Ettevõtte juhatus võtab vastu Baltikumi tehniliste eraldiste moodustamise eeskirja. Ettevõtte vastutav aktuaar vastutab tehniliste eraldiste arvutamise eeskirja koostamise ja tutvustamise ning eraldiste taseme piisavuse hindamise eest.

Kindlustusmatemaatilised prognoosid põhinevad nende koostamise kuupäevaks teadaolevatel andmetel varasemate kahjunõuete ja riskide võtmise kohta. Tehniliste eraldiste arvutamisel võetakse muuhulgas arvesse kahjunõuete pikaajalisi muutusi, veel välja maksmata kahjunõudeid, muudatusi seadusandluses, kohtuotsuseid, majandusnäitajaid ja muutusi pakutavates kindlustuskatetes. Tehniliste eraldiste moodustamisel kasutatakse tavaliselt ahel-redel (*Chain Ladder*) ja Bornhuetter-Fergussoni meetodit kombineerituna ootustega kahju suhtarvule.

Kohustusliku liikluskindlustuse annuiteetide arvutamisel võetakse arvesse oodatavat inflatsioonitrendi, mis on väga oluline kahjunõuete puhul, mida lahendatakse pika aja jooksul. Teiste tehniliste eraldiste inflatsioonimäär sisaldub erinevate statistiliste näitajate trendides.

Riskile avatus

Tabelis 2 on esitatud tehnilised eraldised äriiinide lõikes. Ettevõtte tehnilised eraldised on suuremas osas moodustatud äriiinidele, mille kahjuhüvitamise periood on lühike. Pika hüvitamisperioodiga kohustusliku liikluskindlustuse annuiteetide osatähtsus tehniliste eraldiste kogumahu on suhteliselt väike.

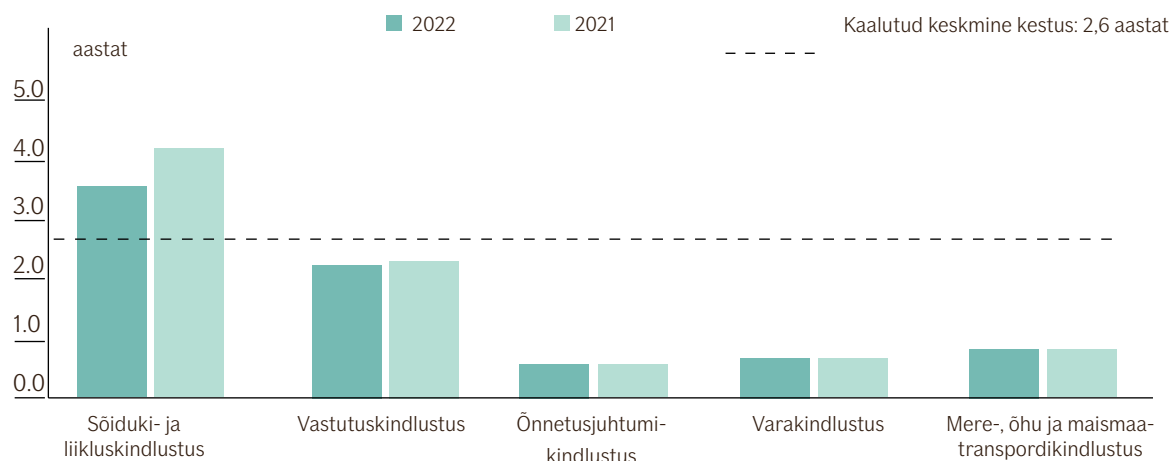
Tabel 2. Tehnilised eraldised äriiinide lõikes seisuga 31. detsember

Tuhandetes eurodes

Äriiin	Kohustised kindlustus- lepingutest, bruto		Kohustised kindlustus- lepingutest, edasikindlustaja osa		Kohustised kindlustuslepingutest, neto	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Liikluskindlustus	101 356	89 818	3 045	3 031	98 311	86 787
Sõidukikindlustus	45 216	34 341	-	-	45 216	34 341
Varakindlustus, eraisikud	18 808	15 783	-	-	18 808	15 783
Varakindlustus, juriidilised isikud	29 220	25 646	2 160	721	27 060	24 925
Vastutuskindlustus	27 037	29 392	2 010	2 420	25 027	26 972
Õnnetusjuhtumikindlustus	3 368	3 493	-	-	3 368	3 493
Tervisekindlustus	6 406	4 659	-	-	6 406	4 659
Muud	5 843	5 484	105	88	5 738	5 396
KOKKU	237 254	208 616	7 320	6 260	229 934	202 356

Äriiinide tehniliste eraldiste kestus on esitatud joonisel 5. Tehniliste eraldiste struktuuri ja kestusega kaasneb inflatsiooni- ja intressimäära risk, mida kirjeldatakse detailsemalt tururiski käsitlevas osas.

Joonis 5. Tehniliste eraldiste kestus äriiinide lõikes seisuga 31. detsember

Tundlikkusanalüüs

Mitme äriiini puhul mõjutab tehnilisi eraldisi inflatsioonimäära muutumine. Tehniliste eraldiste riski tundlikkusanalüüs 31. detsembri seisuga on esitatud tabelis 3.

Tabel 3. Tehniliste eraldiste riski tundlikkusanalüüs seisuga 31. detsember

Tuhandetes eurodes	Risk	Riskinäitaja muutumine	Riik	Mõju kohustistele ja maksueelsele kasumile	
				2022	2021
Reservide nimiväärtus	Inflatsiooni suurenemine	Suurenemine 1 protsendipunkti võrra	Eesti	2 643	2 810
			Läti	828	812
			Leedu	1 433	1 462
			KOKKU	4 904	5 084
Diskonteeritud tehnilised eraldised (annuiteedid)	Diskontomäära vähenemine	Vähennemine 1 protsendipunkti võrra	Eesti	998	1 350
			Läti	395	440
			Leedu	104	166
			KOKKU	1 497	1 956

Tururisk

Tururisk on risk, et ettevõtte saab kahju või ettevõtte finantsseisundis toimub ebasoovitav muutus, mis tuleneb otseselt või kaudselt muutustest varade, kohustiste ja finantsinstrumentide turuhindade tasemes või volatiilsuses.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Ettevõtte tururiski juhtimise alusdokumentideks on investeerimispoliitika ja Baltikumi investeerimispoliitika. Need sätestavad põhimõtted, mida tuleb järgida, näiteks mõistlikkuse põhimõtte, riskide piirmäärad ning investeerimistegevusega seotud otsustusprotsessi.

Riskide piirmäärade ning investeringute tootluse ja likviidsuse eesmärkide seadmisel võetakse arvesse ettevõtte üldist riskivalmidust ja riskitaluvust, regulatiivseid nõudeid ning tehniliste eraldiste olemust. Tururiski jälgitakse regulaarselt ning ettevõtte nõukogule ja juhatusele esitatakse vähemalt kord kvartalis riskiaruanne, milles sisaldub ülevaade tururiskist.

Riskile avatus

Tururisk hõlmab neid riske, mis kaasnevad ettevõtte investeerimistegevusega. Ettevõtte investeerimisstrateegia on konservatiivne ja investeeritud on peamiselt fikseeritud tootlusega instrumentidesse. Aruandlusperioodil ei olnud ettevõttel tuletisinstrumente.

Ettevõtte investeerimistegevuse tootlus oli 2022. aastal -8,8% (2021: 0%). Aruandlusperioodi lõpu seisuga moodustasid investeerimisvarad 300 170 tuhat eurot (2021: 276 198 tuhat eurot). Vaata tabel 4.

Ettevõtte peamine tururisk on intressimäära risk. Ettevõtte tegevusega ei kaasne märkimisväärset aktsia ja valuutariski. Tururiski kirjeldamiseks võib kasutada investeerimisvarade jaotust ja nende väärtuse tundlikkust peamiste riskitegurite muutuste suhtes.

Tabel 4. Investeeringisvarade jaotus

Tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	300 170	276 198
KOKKU	300 170	276 198

INTRESSIMÄÄRA RISK

Intressimäära risk viitab sellele, et varade, kohustiste ja finantsinstrumentide väärtus on intressikõvera või intressimäära volatiilsuse muutuste suhtes tundlik.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Ettevõtte investeeringispoliitika ja Baltikumi investeeringispoliitika kohaselt tuleb investeeringisvarade valikul arvesse võtta kindlustustegevusega seotud kohustiste olemusest tulenevat intressimäära riski ja inflatsiooniriski. Intressimäära riski juhtimiseks kehtestatakse piirmäärad instrumentidele, mis on intressimäära muutuse suhtes tundlikud.

Ettevõtte mõõdab ja jälgib intressimäära riski intressitundlike varade ja kohustiste vahe meetodi abil. Lisaks kasutab ettevõtte intressimäärade muutumisest tulenevate võimalike kahjude hindamiseks erinevaid intressimäära riski stsenaariume. Ettevõtte defineerib intressimäära riski kui kahju, mis võib tekkida intressikõvera 1%-lise paralleelse nihke tõttu.

Tundlikkusanalüüs

Järgmises tabelis on esitatud mõned peamised eeldused, mis näitavad võimalike muutuste mõju juhul, kui muud tegurid ei muutu. Analüüs põhineb investeeringisportfellil seisuga 31. detsember 2022 ja 31. detsember 2021. Arvutused on tehtud enne tulumaksu mõju arvesse võtmist.

Tabel 5. Finantsvarade õiglase väärtuse tundlikkusanalüüs

Ettevõtte investeeringisportfell seisuga 31. detsember

Tuhandetes eurodes	1% Intressikõvera paralleelne nihe			
	2022		2021	
	Tõus 100 baaspunkti	Langus 100 baaspunkti	Tõus 100 baaspunkti	Langus 100 baaspunkti
Mõju finantstulemustele	-9 182	9 554	-7 985	8 293

Riskile avatus

Kuna enamik tehnilisi eraldisi on finantsseisundi aruandes kajastatud nimiväärtuses, mõjutavad ettevõtet peamiselt võimalikud inflatsioonimäära muutused. Tehniliste eraldiste majanduslik väärtus ehk tulevikus makstavate kahjude nüüdiseväärtus on aga avatud intressimäära muutuse riskile.

Lisaks diskonteeritakse Eesti, Läti ja Leedu annuiteetide eraldisi, mistõttu diskontomäära potentsiaalsed muutused avaldavad teatud mõju finantsseisundi aruandes kajastuvate tehniliste eraldiste suurusele.

Diskontomäärad erinevad riigiti eelkõige seadusandluse erinevuse tõttu.

Tehniliste eraldiste kestust ja tundlikkust intressimäärade muutumise suhtes käsitletakse põhjalikumalt tehniliste eraldiste riski käsitlevas osas. Finantsvarade ja -kohustiste rahavood on esitatud likviidsusriski käsitlevas osas.

Investeeringisvarade muutuvad intressimäärad moodustavad ebaolulise osa Ettevõtte investeeringisportfelli, täpsem teave on avaldatud lisa 9.

Võlakirjade ja muude intressikandvate investeeringute kestus oli 2022. aasta lõpu seisuga 2,8 aastat (2021: 2,8 aastat). Nende investeeringute kestus on esitatud tabelis 6.

Tabel 6. Võlakirjade ja muude intressikandvate investeringute kestus ja jaotus instrumentide liikide lõikes seisuga 31. detsember

Tuhandetes eurodes	2022			2021		
	Raamatu- pidamis- jääkväärtus	%	Kestus (aasta)	Raamatu- pidamis- jääkväärtus	%	Kestus (aasta)
Euro võlakirjad (v.a Skandinaavia)	125 047	41,6%	3,7	146 608	53,1%	2,9
Skandinaavia võlakirjad	87 827	29,3%	2,8	76 502	27,7%	2,7
USA võlakirjad	34 427	11,5%	3,0	9 261	3,4%	3,0
Lühiajalised fikseeritud tulumääraga instrumendid (sh Skandinaavia)	40 030	13,3%	2,9	28 091	10,2%	0,0
Globaalsed võlakirjad	10 538	3,5%	3,0	13 679	5,0%	1,8
EL-i valitsuste võlakirjad	2 301	0,8%	3,1	2 056	0,7%	4,4
KOKKU	300 170	100%	2,8	276 198	100%	2,8

AKTSIARISK

Aktsiarisk viitab sellele, et varade ja finantsinstrumentide väärtus on aktsiate turuhindade taseme või volatiilsuse muutuste suhtes tundlik.

Riskile avatus

Ettevõtte investeerimispoliitika ja Baltikumi investeerimispoliitika kohaselt ei ole aktsiatesse investeerimine lubatud. Seetõttu ei ole ettevõttel aktsiariski. Ainus aktsiainvesteering on investeering 100% tütarettevõttesse (Support Services AS), mida ei mõjuta muutused aktsiaturul.

VALUUTARISK

Valuutarisk viitab sellele, et varade, kohustiste ja finantsinstrumentide väärtus on valuutavahetuskursside taseme või volatiilsuse muutuste suhtes tundlik.

Riskile avatus

Ettevõttel ei ole märkimisväärset valuutariski. Enamik ettevõtte tehnilistest eraldistest ja kõik finantsinvesteeringud on eurodes.

Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et ettevõtte saab kahju või ettevõtte finantsseisundis toimub ebasoovitav muutus, mis tuleneb muutusest nende väärtuspaberiemitentide, vastaspoolte ja võlgnike krediitivõimes, kellega ettevõtte vastaspoole maksejõuetuse riski, hinnavahe riski või kontsentratsiooniriski kaudu kokku puutub.

Hinnavahe risk viitab sellele, et varade, kohustiste ja finantsinstrumentide väärtus on tundlik muutuste suhtes, mis leiavad aset krediidi hinnavahe tasemes või volatiilsuses riskivabal intressikõveral.

Üldiselt viitab krediidirisk kahjule, mis tuleneb võlgnike või teiste vastaspoolte realiseerunud maksejõuetusest või maksejõuetuse tõenäosuse suurenemisest. Maksejõuetuse korral on loplik kahju vara väärtusest, millest on maha arvatud tagatise väärtus ja maksejõuetuse tekkimisel sisse nõutud summad.

KREDIIDIRISK INVESTEERIMISTEGEVUSTES

Ettevõtte peamine krediidirisk tuleneb investeringutest. Investeermistegevuse krediidiriski saab mõõta kui vastaspoole maksejõuetuse riski ja hinnavahe riski. Enamikul juhtudel kajastub osa krediidiriskist juba suuremas hinnavahes ja seetõttu on vara turuväärtus madalam ka siis, kui maksejõuetust ei esine. Seega on hinnavahe sisuliselt krediidiriski turuhind.

Täiendavat riski, mis tuleneb kas varade portfelli vähesest hajutatusest või i) üksiku väärtuspaberiemitendi või ii) omavahel seotud emitentide maksejõuetuse riski suurest kontsentratsioonist, mida ei hõlma hinnavahe risk ega vastaspoole risk, käsitletakse kontsentratsiooniriskina.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Investeermistegevuse krediidiriski juhitakse konkreetsete piirangutega, mis on sätestatud ettevõtte investeerimispoliitikas ja Baltikumi investeerimispoliitikas. Nendes dokumentides on kehtestatud piirmäärad maksimaalsele lubatavale riskile üksiku emitendi, võlakategooria ja reitinguklassi lõikes. Hinnavaheriski piiratakse lisaks tundlikkuspiirangute kehtestamisega instrumentidele, mis on tundlikud hinnavahede muutuste suhtes.

Enne investeerimist analüüsitakse võimalikke investeeringuid põhjalikult. Hinnatakse emitendi krediidivõimet ja tulevikuväljavaateid ning ka tagatist ja võimaliku investeeringu struktuuri üksikasju. Hindamisel on väga olulise tähtsusega sisemised riskinäitajad, ent arvesse võetakse ka makromajanduslikku keskkonda, turu hetketrende, ettevõttevälise analüütikute hinnanguid ja reitinguagentuuride antud krediidireitinguid. Lisaks jälgitakse pidevalt portfelli tulemusi ja vastaspoolte krediidivõimet.

Portfellide krediidiriske jälgitakse ettevõtte tasandil ning neist antakse aru juhatusele ja nõukogule kord kvartalis esitatavas riskiaruandes. Krediidiriskidest antakse aru reitingute, instrumentide ja majandussektorite lõikes.

Riskile avatus

Ettevõtte krediidirisk tuleneb eelkõige fikseeritud tulumääraga investeeringutest. Suur osa ettevõtte fikseeritud tulumääraga investeeringutest on tehtud finantsinstitutsioonidesse, millest omakorda suurem osa asub Põhjamaades. Riskid sektorite, varaklasside ja reitingukategooriate lõikes on esitatud tabelis 7.

Tabel 7. Krediidirisk sektorite, varaklasside ja reitingukategooriate lõikes seisuga 31. detsember

2022 Tuhandetes eurodes	Reitinguta					Fikseeritud tulumääraga kokku	
	AAA	AA+ AA-	A+ - A-	BBB+ BBB-	BB+ - C		
Tööstus	-	-	992	5 803	-	5 405	12 200
Kapitalikaubad	-	-	3 178	7 334	-	940	11 452
Tarbekaubad	-	955	3 093	16 487	-	-	20 535
Pandivõlakirjad	5 919	-	-	-	-	-	5 919
Energia	-	-	6 957	-	-	-	6 957
Finantsinstitutsioonid	-	18 081	86 775	39 827	-	-	144 683
Valitsus	-	2 301	-	-	-	-	2 301
Tervishoid	-	-	1 938	3 984	-	1 370	7 292
Kindlustus	-	-	3 884	3 989	-	-	7 873
Meedia	-	-	-	-	-	1 923	1 923
Muu	-	-	-	-	-	-	-
Pakendamine	-	-	-	-	3 306	-	3 306
Kinnisvara	-	-	-	13 762	-	11 484	25 246
Teenused	-	-	896	7 750	-	3 873	12 519
Tehnoloogia ja elektroonika	-	927	6 263	860	-	956	9 006
Telekommunikatsioon	-	-	1 819	11 393	-	-	13 212
Transport	-	-	970	-	-	-	970
Kommunaalteenused	-	-	1 495	4 427	2 773	6 081	14 776
KOKKU	5 919	22 264	118 260	115 616	6 079	32 032	300 170

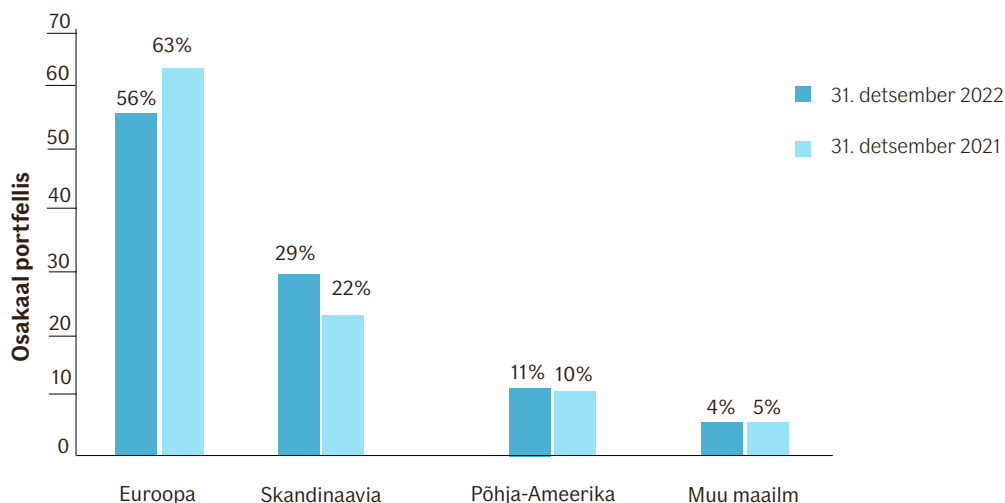
Raamatupidamise aastaaruanne

2021

Tuhandetes eurodes	AAA	AA+- AA-	A+ - A-	BBB+- BBB-	BB+ - C	Reitinguta	Fikseeritud tulumääraga kokku
Tööstus	-	-	-	3 163	-	6 147	9 310
Kapitalikaubad	-	-	1 151	7 694	-	5 579	14 424
Tarbekaubad	-	1 052	9 749	11 668	944	-	23 413
Pandivõlakirjad	6 083	-	-	-	-	-	6 083
Energia	-	-	-	-	-	14 112	14 112
Finantsinstitutsioonid	-	20 328	38 778	46 356	-	-	105 462
Valitsus	-	2 571	-	-	-	-	2 571
Tervishoid	-	-	1 041	4 115	-	1 510	6 666
Kindlustus	-	-	4 027	4 006	-	-	8 033
Meedia	-	-	-	-	-	2 020	2 020
Muu	-	-	-	-	-	2 516	2 516
Pakendamine	-	-	-	-	-	3 049	3 049
Kinnisvara	-	-	-	18 190	-	10 341	28 531
Teenused	-	-	-	8 997	-	8 979	17 976
Tehnoloogia ja elektroonika	-	-	1 010	7 057	1 060	1 055	10 182
Telekommunikatsioon	-	-	2 054	10 070	-	-	12 124
Transport	-	-	1 046	-	-	-	1 046
Kommunaalteenused	-	-	1 522	4 104	3 054	-	8 680
KOKKU	6 083	23 951	60 378	125 420	5 058	55 308	276 198

Krediidiriskiga võlakirjade ja muude intressikandvate väärtpaperite jagunemine geograafiliste piirkondade lõikes on esitatud joonisel 6.

Joonis 6. Intressikandvate väärtpaperite geograafiline jaotus

Raamatupidamise aastaaruanne

KREDIIDIRISK KINDLUSTUSTEGEVUSES

Lisaks investeerimisvaradega kaasnevale krediidiriskile tekib krediidirisk edasikindlustusest, kuna ettevõtte kindlustab võetud riske edasikindlustusandjate juures. Edasikindlustajatega seotud krediidirisk tuleneb nõuetest edasikindlustajate vastu ja edasikindlustajate osast tehnilistes eraldistes.

Ettevõtte kindlustusvõtjate ja -vahendajatega seotud krediidirisk on väga väike, sest kindlustusmaksete tasumata jätmisel kindlustuspoliisi üldjuhul tühistatakse ning võlahaldusprotsessi jälgitakse pidevalt.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Edasikindlustusega seotud krediidiriski piiramiseks ja juhtimiseks on ettevõttes kehtestatud edasikindlustuse poliitika, milles on sätestatud nõuded edasikindlustusandjate minimaalsele krediidireitingule ja maksimaalsed piirmäärad edasikindlustuslepingutele, mida võib ühe edasikindlustusandjaga sõlmida. Edasikindlustusandjate krediidivõime määramiseks kasutatakse reitinguagentuuride krediidireitinguid.

Riskile avatus

Ettevõtte peamine kindlustustegevusega seotud krediidirisk tekib edasikindlustusest tulenevatest nõuetest (nõuded edasikindlustajate vastu ja edasikindlustajate osa tehnilistes eraldistes). Edasikindlustusest tulenevate nõuete jaotus on esitatud tabelis 8. Edasikindlustusest tulenevad nõuded on peamiselt AA ja A krediidireitinguga edasikindlustusandjate vastu. Reitinguta edasikindlustajate osakaal on väike peamiselt seetõttu, et varasematel aastatel juhtunud kahjud olid edasikindlustatud Eesti Liikluskindlustuse Fondi poolt juhitud edasikindlustuspuuli kaudu.

Tabel 8. Nõuded edasikindlustusest krediidireitingute kategooriate lõikes seisuga 31. detsember

Tuhandetes eurodes

Reiting (S&P)	2022	%	2021	%
AA	5 925	78,9%	1 028	15,7%
A	1 005	13,4%	4 997	76,3%
Reitinguta	575	7,7%	526	8,0%
KOKKU	7 505	100%	6 551	100%

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et ettevõtte ei suuda investeringuid ja teisi varasid oma finantskohustiste tähtaegselt täitmiseks õigeaegselt realiseerida.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Kahjukindlustuses kogutakse kindlustusmakseid ette ning teave suurte kahjunõuete hüvitamise kohta on tavaliselt olemas kaua enne nende maksetähtaega. See vähendab likviidsusrisiki. Lisaks hoitakse investeerimisportfelli kestus lühike, et tagada investeringute likviidsus.

Likviidsuse juhtimise põhieesmärk on tagada, et ettevõtte suudab täita kõiki oma kindlustuslepingutest ja tegevusest tulenevaid kohustusi tähtaegselt. Likviidsusrisiki tuvastamiseks analüüsitakse regulaarselt investeerimisvarade ja tehniliste eraldiste eeldatavaid rahavooge, võttes arvesse nii tavalisi kui ka halvenenud turutingimusi. Likviidsusrisiki vähendatakse investeringutega, millega saab likviidsusel turgudel vabalt kaubelda. Likviidsusrisiki juhtimisega tegeleb raamatupidamisosakond.

Riskile avatus

COVID-19 levik ei ole materiaalselt ettevõtte likviidsusrisiki mõjutanud.

Tabelis 9 on esitatud tehniliste eraldiste ning finantsvarade ja -kohustiste rahavoogude tähtajad. Finantsvarade ja -kohustiste kohta on esitatud nende täpsed lepingulised tähtajad. Lisaks on tabelis esitatud tehniliste eraldiste netosummade eeldatavad rahavood, millega paratamatult kaasneb teatav määramatus.

Tabel 9. Finantsvarade, kohustiste ja kindlustustehniliste netoeraldiste rahavoogude tähtajad

31.12.2022	Raamatupidamisväärtus			Rahavood						
Tuhandetes eurodes	Raamatu- pidamis- väärtus	Täht- ajatu	Lepingulise tähtajaga	2023	2024	2025	2026	2027	2028- 2037	2038-
Finantsvarad	389 174	43 488	345 686	76 364	79 195	50 644	73 856	58 221	51 208	-
Finants- kohustised	17 807	-	17 807	17 807	-	-	-	-	-	-
Rendikohustised	3 811	-	3 811	1 021	623	631	640	622	397	-
Tehnilised netoeraldised	229 933	-	229 933	143 967	25 890	15 014	10 104	7 130	19 401	8 427

31.12.2021	Raamatupidamisväärtus			Rahavood						
Tuhandetes eurodes	Raamatu- pidamis- väärtus	Täht- ajatu	Lepingulise tähtajaga	2022	2023	2024	2025	2026	2027- 2036	2037-
Finantsvarad	391 550	79 085	312 465	59 000	63 559	80 765	37 242	42 681	32 983	-
Finants- kohustised	15 593	-	15 593	15 593	-	-	-	-	-	-
Rendikohustised	3 471	-	3 471	994	735	340	340	340	737	-
Tehnilised netoeraldised	202 356	-	202 356	120 128	23 878	14 295	9 700	6 689	17 776	9 890

Kontsentratsioonirisk

Kontsentratsioonirisk hõlmab kõikide riskide akumulereumist, mis on seotud ühe konkreetse vastaspoole, majandussektori või geograafilise piirkonnaga ning millega võib kaasneda oluline kahju, mida ükski teine riskiliik ei hõlma.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Ettevõtte kindlustusriskide hindamise poliitikas, investeerimispoliitikas, Baltikumi investeerimispoliitikas ja edasikindlustuspoliitikas on kehtestatud piirangud riskide võtmisele ühe vastaspoole ja reitinguklassi kohta.

Riskile avatus

Ettevõtte pakub kindlustusteenuseid mitmes äriühinis kõigis kolmes Balti riigis, kus on erinev seadusandlus ja erinevad konkurentsitingimused. Seetõttu võib pidada ettevõtte kindlustusportfelli ja tegevust hajutatuks. Riskide kontsentratsiooni ettevõtte kindlustusportfellis võivad põhjustada looduskatastroofid, näiteks tormid ja üleujutused, mis mõjutavad kolme Balti riiki üheaegselt. Ettevõtte avatust sellisele riskile ning sellise riski juhtimist ja kontrollimist on detailsemalt kirjeldatud eespool, kindlustus- ja katastroofiriski käsitlevas osas.

Ettevõtte peamine kontsentratsioonirisk tuleneb investeerimistegevusest. Suurem osa investeringutest on kontsentreerunud finantssektorisse. Investeringute kontsentratsioon on esitatud krediidiriski käsitlevas osas tabelis 7. Suurimad üksikute vastaspooltega seotud turu- ja krediidiriski kontsentratsioonid on esitatud järgnevas tabelis.

Tabel 10. Turu- ja krediidiriski kontsentratsioon vastaspoolte lõikes seisuga 31. detsember

2022

Tuhandetes eurodes	Kokku
Swedbank	13 904
Danske Bank CHP	12 499
OP Yrityspankki Oyi	10 369
SEB	7 957
Societe Generale S.A.	7 676
Kokku viis suuremat kontsentratsiooni	52 405

2021

Tuhandetes eurodes	Kokku
OP Yrityspankki Oyi	11 190
Tornator Oyi	8 285
Toronto DOM Bank	8 133
Swedbank STO	8 045
Neste Oil OYJ	7 665
Kokku viis suuremat kontsentratsiooni	43 317

Viie suurima vastaspoole riskikontsentratsiooni suurus on 52 405 tuhat eurot (2021: 43 317 tuhat eurot), mis moodustab 17,5% (2021: 15,7%) aktiivse juhtimise all olevatest finantsinvesteeringutest.

Tegevusrisk

Tegevusrisk on risk, et ettevõtte saab kahju ebapiisavate või mittetoimivate protsesside või süsteemide, töötajate või (oodatud või ootamatute) väliste sündmuste tõttu.

Tegevusriski definitsioon hõlmab ka õigusrisiki, mis on risk, et ettevõtte saab kahju (i) kindlustusjuhtumitega mitteseotud vaidluste, (ii) lepinguliste kohustuste rikkumise või ebaseaduslike lepingute sõlmimise või (iii) intellektuaalomandi õiguste rikkumise tõttu.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Ettevõtte kasutab tegevusriskide tuvastamiseks erinevaid protsesse:

- Tegevus- ja vastavusriski hindamise protsess. Vähemalt kaks korda aastas viib iga üksus läbi oma tegevus- ja vastavusriskide hindamise. Selle alusel hindab teine kaitseliin ettevõtte tegevusriske. Riskitaset jälgitakse pidevalt ning selle kohta antakse regulaarselt aru ettevõtte juhatusele ja nõukogule.
- Intsidentidest teatamise protsess. Tegevusriskidega seotud intsidentidest teavitamiseks kasutatakse veebipõhist süsteemi. Intsidente analüüsib riskifunktsioon, et selgitada välja täiendamist vajavad valdkonnad. Teavet intsidentide trendide ja olulise mõjuga intsidentide kohta esitatakse kord kvartalis riskiaruandes.
- Talitluspidevuse juhtimine. Äritegevuse jätkusuutlikkuse tagamiseks kasutatakse talitluspidevuse juhtimist. Talitluspidevuse teste tehakse kõigis riikides, kus ettevõtte tegutseb. Testide tulemusi või ka reaalselt toimunud kiise ja ärikatkestusi analüüsitakse ning vajalikud täiendused kajastatakse talitluspidevuse ja IT taasteplaanides. Talitluspidevuse testidest ja nende tulemustest koostatakse ülevaade, mis esitatakse regulaarselt juhatusele ja nõukogule.

Raamatupidamise aastaaruanne

Peamised ettevõttesisesed tegevusriskide juhtimise juhendid on Baltikumi riskijuhtimise eeskiri, tegevusriski poliitika, turvapoliitika, Baltikumi talitluspidevuse juhtimise eeskiri, tegevuse edasiandmise poliitika ja kaebuste käsitlemise poliitika.

Riskile avatus

Ettevõtte igapäevane kindlustustegevus sõltub oluliselt IT-süsteemide ja taristu toimimisest. Seetõttu tuleneb ettevõtte peamine oluline tegevusrisk IT-süsteemidest ja tarkvaraarendustest. Tulenevalt ettevõtte protsesside digitaliseeritusest on ettevõtte samuti avatud küberintsidentidele.

Muud riskid

VASTAVUSRISK

Vastavusrisk on õiguslike või regulatiivsete sanktsioonide, olulise rahalise kahju või maine languse risk, mis tuleneb ettevõttele kohalduvate eeskirjade ja õigusnormide mittetäitmisest.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Ettevõtte eesmärk on kujundada kultuur, kus kõik osalevad nõuete täitmisel. Esimene kaitseliin vastutab vastavusriski eest ja juhib seda oma igapäevases tegevuses ning annab selle kohta aru teisele kaitseliinile.

Äritegevusega seotud vastavusriskid tehakse kindlaks tegevus- ja vastavusriski hindamise protsessi raames ning intsidentidest teatatakse intsidentidest teatamise protseduuri abil sarnaselt tegevusriskidele ja nendega seotud juhtumitele. Lisaks viiakse vajadusel konkreetsetes valdkondades läbi täiendavaid vastavuskontrolli protseduure.

Tuvastatud riske hinnatakse nende raskusastme alusel, võttes arvesse tõenäosust ja mõju, ning nende kohta antakse kord kvartalis aru juhatusele ja nõukogule.

MAINERISK

Mainerisk on sageli tegevus- või vastavusriski realiseerumise tagajärg ja selle all mõeldakse võimalikku kahju, mida ettevõtte kannab, kui tema maine klientide ja teiste sidusrühmade silmis langeb.

Hea maine on kindlustusseltsile elutähtis, sest usaldus on oluline tegur ettevõtte suhetes klientide, töötajate ja teiste sidusrühmadega. Ettevõtte maine määrab see, kuidas sidusrühmad tajuvad ettevõtet ja selle tegevust.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Tegevus- ja vastavusriski hindamisel võetakse arvesse realiseerunud riski mõju mainele. Lisaks teavitavad Eesti, Läti ja Leedu kommunikatsioonijuhid vähemalt kaks korda aastas riskijuhti meediaintsidentidest. Maineriski analüüsitakse ja selle kohta antakse vähemalt kaks korda aastas koos tavapärase riskiaruandlusega aru juhatusele ja nõukogule.

Kuna tegevus- ja muud riskid võivad juhul, kui neid ei hallata õigesti, põhjustada maineriski, tegutseb kommunikatsiooniosakond pidevalt selle nimel, et teadvustada töötajatele, kui tähtis on tegevus- ja muude riskide kohane juhtimine ja mida teha võimaliku maineriski korral. Selleks et õigesti käituda, jälgitakse hoolikalt nii tava- kui ka sotsiaalmeedias ettevõtte kohta avaldatavat teavet ning klientide kaebusi.

STRATEEGILINE RISK

Strateegiline risk on risk saada kahju konkurentsikeskkonna või üldise majanduskliima muutuste või ettevõtte vähese paindlikkuse tõttu.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Lisaks kord aastas finantsplaneerimise protsessi raames toimuvale hindamisele hinnatakse strateegilisi riske kord kvartalis. Strateegilistes riskides toimunud oluliste muutuste kohta antakse kord kvartalis aru juhatusele ja nõukogule. Strateegilisi riske ja nende maandamist jälgitakse regulaarselt.

Strateegilisi riske maandatakse peamiselt riski olemusele vastavate juhtimismeetmete rakendamise abil.

Raamatupidamise aastaaruanne

TULEVIKURISK

Tulevikuriskid on uued, alles ilmnevad või muutuvad riskid, mille suurust on raske määrata ja millel võib olla ettevõttele suur mõju.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Tulevikuriske tuvastatakse ja hinnatakse nende tõenäosuse ja mõju alusel vähemalt kaks korda aastas. Tulevikuriskide arengu jälgimine on pidev protsess. Ettevõtte jaoks kõige olulisema mõjuga riske kajastatakse regulaarses riskiaruandes kaks korda aastas.

Riskile avatus

Riskid, millele erilist tähelepanu pööratakse, on küberriskid, nanotehnoloogia, ebapiisav kohanemine kliimamuutustega, asjade internet, iseliikuvad sõidukid ning katkestused strateegiliselt kriitilises infrastruktuuris ja tarneahelates.

4. Solventsus II

Ettevõtte riskide detailne kirjeldus vastavalt Solventsus II direktiivi nõuetele avaldatakse igal aastal solventsuse ja finantsseisundi aruandes, mis on huvitatud osapooltele kättesaadav ettevõtte veebilehel.

Lisa 3. Tulu kindlustusmaksetest, netona edasikindlustusest

Tuhandetes eurodes	2022	2021
Kogutud kindlustusmaksed, bruto	205 708	168 756
Muutus ettemakstud kindlustusmaksete eraldises	-16 939	-8 330
Tulu kindlustusmaksetest, bruto	188 769	160 426
Edasikindlustuse preemiad	-4 526	-4 513
Muutus ettemakstud kindlustusmaksete eraldises	114	149
Edasikindlustuse osa tulus kindlustusmaksetest	-4 412	-4 364
KOKKU	184 357	156 062

Lisa 4. Tulu investeringutest

Tuhandetes eurodes	2022	2021
INTRESSITULU/-KULU JÄRGMISTELT INVESTEERINGUTELT:		
Müügivalmis finantsvarad		
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	3 976	2 974
Laenu ja nõuded		
Raha ja raha ekvivalendid	22	1
Rendikohustised	-16	-8
KOKKU	3 982	2 967
KASUM JÄRGMISTE INVESTEERINGUTE MÜÜGIST:		
Müügivalmis finantsvarad		
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	-89	506
KOKKU	-89	506
MUUD INVESTEERINGUTEGA SEOTUD KULUD:		
Valuutakursi muutused	-66	-67
Investeeringute kulud	-456	-884
KOKKU	-522	-951
TULU INVESTEERINGUTEST KOKKU	3 371	2 521

Raamatupidamise aastaaruanne

Müügivalmis finantsvarade õiglase väärtuse reserv

Algsaldo	4 710	7 268
Muus koondkasumis kajastatud õiglase väärtuse muutus	-28 632	-2 052
Kasumis või kahjumis kajastatud realiseeritud kasum	-89	-506
Lõppsald	-24 011	4 710
Müügivalmis finantsvarade õiglase väärtuse reservi muutus aruandeperioodil	-28 721	-2 558

Lisa 5. Esinenud kahjunõuded, netona edasikindlustusest

Tuhandetes eurodes	2022	2021
Bruto		
Makstud aruandeperioodi kahjud	-90 946	-77 063
Makstud eelnevate perioodide kahjud	-27 676	-22 030
Regressina ja jääkvara realiseerimisest laekunud ja saadaolevad summad	11 815	9 900
Muutus rahuldamata nõuete eraldises	-11 698	-4 142
Kahjukäsitluskulud (Lisa 6)	-5 338	-4 681
KOKKU	-123 843	-98 016
Edasikindlustuse osa		
Makstud aruandeperioodi kahjud	29	104
Makstud eelnevate perioodide kahjud	216	181
Muutus rahuldamata nõuete eraldises	945	326
KOKKU	1 190	611
Neto		
Makstud aruandeperioodi kahjud	-90 917	-76 959
Makstud eelnevate perioodide kahjud	-27 460	-21 849
Regressina ja jääkvara realiseerimisest laekunud ja saadaolevad summad	11 815	9 900
Muutus rahuldamata nõuete eraldises	-10 753	-3 816
Kahjukäsitluskulud (Lisa 6)	-5 338	-4 681
KOKKU	-122 653	-97 405

Lisa 6. Kulud

Tuhandetes eurodes	2022	2021
Palga- ja muude tasude kulu	-21 641	-19 496
Sotsiaalmaksukulu	-4 534	-4 073
Muud tööjõukulud	-2 153	-1 522
Tööjõukulud kokku	-28 328	-25 091
Komisjonitasud vahendajatele	-11 125	-9 301
Andmetöötluskulud	-2 664	-2 999
Kulud ruumidele	-2 007	-1 976
Kontorikulud (sh sidekulud)	-1 126	-671
Muud tegevuskulud	-5 186	-4 124
KOKKU	-50 436	-44 162
Kulude jagunemine otstarbe alusel		
Kindlustuslepingute sõlmimiskulud	-27 742	-24 569
Administratiivkulud	-17 356	-14 912
Kahjukäsitluskulud (Lisa 5)	-5 338	-4 681
KOKKU	-50 436	-44 162

Lisa 7. Nõuded kindlustustegevusest ja ebatõenäoliselt laekuvad nõuded

Tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded otsesest kindlustustegevusest, sh	45 116	35 849
- nõuded kindlustusvõtjate vastu	38 980	30 658
- nõuded vahendajate vastu	3 378	2 776
- suure tõenäosusega laekuvad regressinõuded	2 095	1 680
- jääkvara nõuded	386	331
- muud nõuded	277	404
Nõuded edasikindlustusest	185	291
- sh seotud osapoolte vastu (Lisa 18)	13	29
Muud nõuded	214	127
KOKKU	45 515	36 267

Raamatupidamise aastaaruanne

Tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Nõuete tähtajaline jaotus		
Ei ole tähtaega ületanud ega allahinnatud:		
- tähtaeg saabumata (tähtaeg saabub 1 aasta jooksul)	43 701	34 889
Tähtaja ületanud, kuid alla hindamata:		
- kuni 3 kuud	1 485	1 113
- 3 kuni 6 kuud	42	123
- 6 kuni 12 kuud	63	34
- üle 1 aasta	224	108
KOKKU	45 515	36 267

EBATÕENÄOLISELT LAEKUVATE NÕUETE ERALDISE MUUTUSED

Tuhandetes eurodes	Individaalsed allahindlused	Grupipõhised allahindlused	Kokku
Seisuga 1. jaanuar 2021	-151	-46	-197
Perioodi jooksul realiseerunud kahjumid	128	-	128
Perioodi jooksul tühistatud kasutamata summad	277	-	277
Lisandumised	-302	-	-302
Üldiste eraldiste muutus	-	2	2
Seisuga 31. detsember 2021	-48	-44	-92
Perioodi jooksul realiseerunud kahjumid	15	7	22
Perioodi jooksul tühistatud kasutamata summad	35	-	35
Lisandumised	-13	-	-13
Üldiste eraldiste muutus	-	-18	-18
Seisuga 31. detsember 2022	-11	-55	-66

Lisa 8. Viitlaekumised ja ettemakstud kulud

Tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud (sh edasikindlustuse osa)	4 606	3 794
Ettemakstud kulud	1 063	709
Ettevõtte tulumaks (Lisa 15)	-	48
KOKKU	5 669	4 551

KAPITALISEERITUD SÕLMIMISVÄLJAMINEKUD			2022
Tuhandetes eurodes	Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud (bruto)	Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekute edasikindlustuse osa	Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud (neto)
Saldo seisuga 1. jaanuar	3 887	-93	3 794
Aasta jooksul kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud	11 832	-278	11 554
Varem kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekute amortisatsioon	-11 001	259	-10 742
Saldo seisuga 31. detsember	4 718	-112	4 606

KAPITALISEERITUD SÕLMIMISVÄLJAMINEKUD			2021
Tuhandetes eurodes	Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud (bruto)	Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekute edasikindlustuse osa	Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud (neto)
Saldo seisuga 1. jaanuar	3 422	-64	3 358
Aasta jooksul kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud	9 534	-279	9 254
Varem kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekute amortisatsioon	-9 069	250	-8 818
Saldo seisuga 31. detsember	3 887	-93	3 794

Lisa 9. Finantsinvesteeringud

Tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Müügivalmis finantsvarad		
Võlakirjad ja muud intressi kandvad väärtpaberid		
- noteeritud	300 170	267 599
- noteerimata	-	8 599
sh ujuva intressimääraga	4 192	8 224
sh fikseeritud intressimääraga (0,0-6,99%)	295 978	267 974
FINANTSINVESTEERINGUD KOKKU	300 170	276 198

MÜÜGIVALMIS FINANTSVARAD

Tuhandetes eurodes	2022	2021
Saldo seisuga 1. jaanuar	276 198	291 490
Võlakirjad ja muud intressi kandvad väärtpaberid		
Ost	116 846	18 907
Müük	-65 124	-31 572
Muus koondkasumis kajastatud õiglase väärtuse muutus	-28 721	-2 558
Kogunenud intressi muutus	971	-69
Saldo seisuga 31. detsember	300 170	276 198

VÕLAKIRJADE JA MUUDE INTRESSI KANDVATE VÄÄRTPABERITE JAOTUS TÄHTAEGADE JÄRGI

Tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Kuni 1 aasta	25 754	20 184
1 kuni 2 aastat	71 245	62 109
2 kuni 5 aastat	158 521	160 957
5 kuni 10 aastat	44 650	32 948
KOKKU	300 170	276 198

FIKSEERITUD INTRESSIMÄÄRAGA VÕLAKIRJADE JAOTUS INTRESSIMÄÄRADE ALUSEL

Tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Intressimääraga: 0,0-0,99%	85 714	121 538
Intressimääraga: 1,0-1,99%	121 619	127 069
Intressimääraga: 2,0-2,99%	27 428	18 423
Intressimääraga: 3,0-3,99%	12 081	944
Intressimääraga: 4,0-6,99%	49 136	-
KOKKU	295 978	267 974

FINANTSINVESTEERINGUTE LIIGITUS VASTAVALT STANDARDILE IAS 39

Tuhandetes eurodes	31.12.2022		31.12.2021	
	Õiglane väärtus	Soetusmaksumus	Õiglane väärtus	Soetusmaksumus
Müügivalmis finantsvarad				
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	300 170	321 255	276 198	269 533
FINANTSVARAD KOKKU	300 170	321 255	276 198	269 533

ÕIGLASES VÄÄRTUSES KAJASTATAVAD FINANTSINVESTEERINGUD

Finantsvarade ja -kohustiste õige õiglase väärtuse tagamiseks järgitakse kindlat korda ja viiakse läbi kontrolliprotseduurid. Näiteks kontrollivad väärtust mitu erinevat ettevõttevälisist isikut ning vajaduse korral hinnatakse ebaloomulikke hinnamuutusi.

Õiglase väärtuse kindlakstegemiseks kasutatakse mitmesuguseid hindamismeetodeid sõltuvalt finantsinstrumentide liigist ning sellest, millises ulatuses nendega aktiivsetel turgudel kaubeldakse. Võlakirjade hindamine põhineb tavaliselt Bloombergi hindadel. Piiratud hulga varade korral määratakse väärtus teiste meetodite abil. Börsil noteerimata finantsvarade õiglase väärtus leitakse sarnaste turutehingute põhjal, või kui need puuduvad, siis väärtuse järgi, mis on leitud üldtunnustatud hindamistehnikaid kasutades.

Õiglates väärtuses mõõdetud finantsinstrumendid on jagatud kolmele hierarhiatasemele sõltuvalt nende likviidsusest ja hindamismeetoditest. Hierarhiatasemeid kontrollitakse kord kvartalis ning kui asjaolud on muutunud, liigitatakse finantsinstrument ümber õigele hierarhiatasemele. Finantsvarade õiglase väärtuse liigitust kirjeldab tabel 11.

Tabel 11. Õiglase väärtuse hierarhia määramine

Tuhandetes eurodes			Õiglane väärtus kokku
31.12.2022	1. tase	2. tase	
Müügivalmis finantsvarad			
Võlakirjad	282 747	17 423	300 170
31.12.2021	1. tase	2. tase	Õiglane väärtus kokku
Müügivalmis finantsvarad			
Võlakirjad	263 089	13 109	276 198

Raamatupidamise aastaaruanne

1. tase – finantsvarad ja -kohustised, mille hindamise aluseks on samaväärsete varade ja kohustiste börsinoteeringud aktiivsetel turgudel.

Börsinoteeringuid aktiivsetel turgudel peetakse vara õiglase väärtuse hindamise parimaks aluseks. Aktiivset turgu iseloomustavad tavaliselt börsinoteeringud, mis on kergesti ja korrapäraselt kättesaadavad ning mis esindavad tegelikke ja korrapäraselt toimuvaid tehinguid sõltumatute osapoolte vahel. Turu aktiivsuse hindamiseks tehingute sageduse ja mahu alusel kasutab ettevõtte Bloombergi koostatud ja avaldatud teavet.

Sii kategooriasse kuuluvad intressikandvad varad (sealhulgas valitsuse tagatud võlakirjad), millel on hindamise ajal aktiivsel turul börsinoteering.

2. tase – finantsvarad ja -kohustised, mille hindamise aluseks on börsinoteering või muud otseselt või kaudselt jälgitavad turuandmed.

Teisel hierarhiatasemel on kõik olulised sisendid kas otseselt või kaudselt jälgitavad. Enamik teise taseme instrumentidest on sellised, millega kaubeldakse igapäevaste noteeritud hindadega ning millega turutehingud toimuvad tihti, kuid kus turgu ei peeta sageduse ja mahu poolest piisavalt aktiivseks. Väga piiratud hulga instrumentide väärtust hinnatakse mudeli abil, kasutades turuandmeid, mis on kaudselt jälgitavad, mis tähendab, et hinnad saab tuletada jälgitavatest turgudest, kus turu intressimäärasid ja alushindasid uuendatakse tavaliselt iga päev või erandjuhtudel vähemalt kord kuus.

Teisele tasemele liigitatud instrumentide hulka kuuluvad intressikandvad varad, mille turg pole piisavalt aktiivne, nagu ettevõtete võlakirjad ja hoiuste sertifikaadid.

3. tase - mittelikviidset turul kaubeldavad finantsvarad ja -kohustised, mille turuandmed ei ole jälgitavad või mis näitavad kauplemistaset ilma tegelike tehinguteta.

Kui kättesaadavad pole ei börsinoteeringud aktiivsetel turgudel ega jälgitavad turuandmed, määratakse finantsinstrumentide õiglase väärtus mittejälgitavatel turuandmetel põhinevate hindamismeetoditega.

Kolmas tase hõlmab noteerimata instrumente ja sundmüügi varasid.

Ettevõttel ei olnud seisuga 31. detsember 2022 ja 31. detsember 2021 kolmanda taseme instrumente.

Finantsinvesteeringute liigitus vastavalt standardile IFRS 9

Vastavalt standardi IFRS 4 nõuetele peavad kindlustusettevõtted, kes on otsustanud standardi IFRS 9 rakendamise kuni aastani 2023 edasi lükata, avalikustama täiendavat informatsiooni oma finantsvarade õiglase väärtuse ja õiglase väärtuse muutuste kohta.

2022. aastal on ettevõtte teinud ülevaate sellest, kuidas IFRS 9 mõjutab finantsinstrumentide aruandlust ning põhilised muudatused on välja toodud lisa 18.

IFRS 9 nõuetest lähtuvalt on ettevõtte klassifitseerinud oma finantsvarad kategoorias finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi. Finantsinvesteeringute uued liigitamise nõuded ei avalda olulist mõju omakapitalile, kuigi olemasolev õiglase väärtuse reserv summas 24 011 tuhat eurot kantakse 1. jaanuaril 2023 jaotamata kasumisse.

Tuhandetes eurodes

01.01.2023

Finantsvarad	Kategooria	IAS 39	Ümberliigitamine	Ümberhindamine	IFRS 9
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	Müügivalmis finantsvarad	300,170	-300 170	-	-
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	-	300 170	-	300 170
		-	300 170	-	300 170

Lisa 10. Materiaalne põhivara

Tuhandetes eurodes	Vara kasutus- õigus: ehitised	Muu materiaalne põhivara	KOKKU
Raamatupidamisväärtus seisuga 31. detsember 2020	2 768	392	3 160
Soetamine	1 936	60	1 996
Põhivara mahakandmine	-	-365	-365
Müük	-	-12	-12
Soetusmaksumus seisuga 31. detsember 2021	7 325	1 262	8 587
- sh täielikult amortiseerunud põhivara	-	947	947
Aruandeperioodi kulum	-1 227	-151	-1 378
Müüdüd ja mahakantud põhivarade kulum	-	240	240
Akumuleeritud kulum seisuga 31. detsember 2021	-3 848	-1 098	-4 946
Raamatupidamisväärtus seisuga 31. detsember 2021	3 477	164	3 641
Soetamine	1 370	574	1 944
Reklassifitseerimine	-45	-	-45
Põhivara mahakandmine	-	-83	-83
Soetusmaksumus seisuga 31. detsember 2022	8 650	1 753	10 403
- sh täielikult amortiseerunud põhivara	-	878	878
Aruandeperioodi kulum	-996	-102	-1 098
Müüdüd ja mahakantud põhivarade kulum	-	81	81
Akumuleeritud kulum seisuga 31. detsember 2022	-4 844	-1 119	-5 963
Raamatupidamisväärtus seisuga 31. detsember 2022	3 806	634	4 440

Materiaalne põhivara hõlmab kasutusõiguse alusel kasutatavaid varasid, mis ei vasta kinnisvarainvesteeringu määratlusele.

Rendilepingud, milles ettevõtte on rentnik, on seotud peamiselt ruumide, sõidukite ja kontoriseadmetega.

Kasutusõiguse alusel kasutatavad varad on seotud suurte kontoripindade rendilepingutega.

Ettevõtte rendib ruume enda tarbeks. Eeldatav rendiperiood on 1 kuni 6 aastat. Mõned lepingud sisaldavad pikendamisvõimalust kuni 3 aastat.

Muutuvad rendimaksud on seotud tarbijahinnaindeksitega.

2022. aasta kulud, mis olid seotud rendilepingutega, mida finantsseisundi aruandes ei kajastatud, moodustasid 482 tuhat eurot (2021 aastal 360 tuhat eurot).

Lisateavet rentide kohta vt ka lisast 1 „Olulised arvestuspõhimõtted ja hindamisalused“ ja lisast 12 „Rendikohustised“.

Lisa 11. Kohustised kindlustustegevusest

Tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Kohustised otsesest kindlustustegevusest, sh	5 695	5 653
- kohustised kindlustusvõtjate ees	3 174	3 845
- kohustised vahendajate ees	2 333	1 670
- muud kohustised	188	138
Kohustised edasikindlustusest	2 035	1 917
- sh seotud osapoolte ees (Lisa 19)	1 277	913
Muud kohustised	382	135
KOKKU	8 112	7 705
Kindlustustegevusest tulenevate kohustiste tähtajaline jaotus:		
kuni 12 kuud	8 112	7 705

Lisa 12. Rendikohustised

Rendikohustiste muutuste võrdlus rahavoogudega finantstegevusest

Tuhandetes eurodes	2022	2021
Algsaldo	3 471	2 779
Rahavood – rendikohustiste tagasimaksed	-985	-1 244
Rahavood – rendikohustise intressimaksed	-16	-8
Mitterahalised muutused – olemasolevate rendilepingute muutused ja ümberhindlused	1 325	1 936
Mitterahalised muutused – intressikulu	16	8
Lõppsaldol¹	3 811	3 471

¹ millest 978 tuhat eurot (2021: 989 tuhat eurot) kuulub maksmisele 12 kuu jooksul ning 2 833 tuhat eurot (2021: 2 482 tuhat eurot) kuulub maksmisele hiljem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

Rendilepingutega seotud raha väljamakseid oli 2022. aastal kokku 1 483 tuhat eurot (2021: 1 612 tuhat eurot), sh selliste rendilepingute maksed, mida finantsseisundi aruandes ei kajastata, vt lisa 10.

Lisateavet rendilepingute kohta vt lisast 1 „Olulised arvestuspõhimõtted ja hindamisalused“ ja lisast 10 „Materiaalne põhivara“.

Lisa 13. Viitvõlad ja ettemakstud tulud

Tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Tulemustasu reserv (sh maksud)	4 063	3 198
Puhkusetasu reserv (sh maksud)	1 570	1 284
Võlgnevus töötajatele	848	770
Maksuvõlad	1 227	529
- sh ettevõtte tulumaks	745	-
Muud viitvõlad	1 870	2 066
KOKKU	9 578	7 847
Viitvõlgade ja ettemakstud tulude tähtajaline jaotus:		
kuni 12 kuud	9 578	7 847

Lisa 14. Kohustised kindlustuslepingutest ja edasikindlustuse varad

Tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Bruto		
Toimunud ja teatatud kahjude ning kahjukäsitluskulude eraldis	108 866	107 640
Toimunud, kuid teatamata kahjude eraldis	38 562	28 089
Ettemakstud kindlustusmaksete eraldis	89 826	72 887
KOKKU	237 254	208 616
Edasikindlustuse osa		
Toimunud ja teatatud kahjude ning kahjukäsitluskulude eraldis	5 830	4 889
Toimunud, kuid teatamata kahjude eraldis	275	270
Ettemakstud kindlustusmaksete eraldis	1 215	1 101
KOKKU	7 320	6 260
Neto		
Toimunud ja teatatud kahjude ning kahjukäsitluskulude eraldis	103 036	102 751
Toimunud, kuid teatamata kahjude eraldis	38 287	27 819
Ettemakstud kindlustusmaksete eraldis	88 611	71 786
KOKKU	229 934	202 356

Tuhandetes eurodes	2022		
Toimunud ja teatatud kahjude ning toimunud, kuid teatamata kahjude eraldis ja kahjukäsitluskulude eraldis	Kohustised kindlustuslepingutest	Edasi-kindlustuse osa	Neto
Saldo seisuga 1. jaanuar	135 729	-5 159	130 570
Aruandeperioodil toimunud ja teatatud kahjude rahuldamata nõuete eraldise muutus	37 641	-1 835	35 806
Eelnevatel perioodidel toimunud ja teatatud kahjude rahuldamata nõuete eraldise muutus	-29 087	894	-28 193
Aruandeperioodil toimunud, kuid teatamata kahjude eraldise muutus	11 358	-59	11 299
Eelnevatel perioodidel toimunud, kuid teatamata kahjude eraldise muutus	-8 613	54	-8 559
Kahjukäsitluskulude eraldise muutus	399	-	399
Saldo seisuga 31. detsember	147 427	-6 105	141 322

Raamatupidamise aastaaruanne

Tuhandetes eurodes			2021
Toimunud ja teatatud kahjude ning toimunud, kuid teatamata kahjude eraldis ja kahjukäsitluskulude eraldis	Kohustised kindlustuslepingutest	Edasi-kindlustuse osa	Neto
Saldo seisuga 1. jaanuar	131 587	-4 834	126 753
Aruandeperioodil toimunud ja teatatud kahjude rahuldamata nõuete eraldise muutus	35 540	-452	35 088
Eelnevatel perioodidel toimunud ja teatatud kahjude rahuldamata nõuete eraldise muutus	-23 648	162	-23 486
Aruandeperioodil toimunud, kuid teatamata kahjude eraldise muutus	8 439	-53	8 386
Eelnevatel perioodidel toimunud, kuid teatamata kahjude eraldise muutus	-16 365	18	-16 347
Kahjukäsitluskulude eraldise muutus	176	-	176
Saldo seisuga 31. detsember	135 729	-5 159	130 570

Tuhandetes eurodes			2022
Ettemakstud kindlustusmaksete eraldis	Kohustised kindlustuslepingutest	Edasi-kindlustuse osa	Neto
Saldo seisuga 1. jaanuar	72 887	-1 101	71 786
Perioodi kogutud kindlustusmaksed	205 708	-4 531	201 177
Perioodi tulu kindlustusmaksetest	-188 769	4 412	-184 357
Valuutakursi erinevused	-	5	5
Saldo seisuga 31. detsember	89 826	-1 215	88 611

Tuhandetes eurodes			2021
Ettemakstud kindlustusmaksete eraldis	Kohustised kindlustuslepingutest	Edasi-kindlustuse osa	Neto
Saldo seisuga 1. jaanuar	64 557	-952	63 605
Perioodi kogutud kindlustusmaksed	168 756	-4 513	164 243
Perioodi tulu kindlustusmaksetest	-160 426	4 364	-156 062
Saldo seisuga 31. detsember	72 887	-1 101	71 786

Kahjunõuded aastatel 2013 - 2022

Alljärgnevad tabelid kirjeldavad kahjunõuete arengut aastatel 2013-2022. Tabelites antakse ülevaade kumulatiivsetest hinnangutest kahjunõuete arengule (väljamakstud kahjuhüvitised, sh regressid ja päästetud varad, toimunud ja teatatud kahjude eraldis ning toimunud, kuid teatamata kahjude eraldis) brutoväärtuses. Andmed väljamakstud hüvitiste kohta on esitatud kahjunõuete arengu viimases tabelis. Tabelid ei sisalda andmeid kahjukäsitluse tegelike kulude kohta ega kahjukäsitluskulude eraldise kohta.

Raamatupidamise aastaaruanne

Varasemate juhtumiaastate rahuldamata nõuete brutoeraldis oli 31.12.2022 seisuga 9 127 tuhat eurot (31.12.2021: 7 338 tuhat eurot).

Kahjunõuetega seotud hinnangute muutumist ajas mõjutavad mitmesugused tegurid ning muutus toimub sagedamini pikaajalise kahjude arenguga toodete korral. Kuigi tabelis sisalduv teave annab ajaloolise ülevaate rahuldamata nõuete hinnangute adekvaatsusest, ei ole see üksi piisav järelduste tegemiseks rahuldamata nõuete hinnangute adekvaatsuse kohta 2022. aasta lõpu seisuga. Ettevõtte usub, et rahuldamata nõuete eraldise hinnang 2022. aasta lõpu seisuga on 31. detsembrini 2022 toimunud kahjunõuete katmiseks piisav (hoolimata sellest, kas nõuetest on teatatud või mitte). Siiski on selge, et paratamatu määramatuse tõttu erineb ettevõtte makstud lõplik summa hinnangutest, kuigi ettevõtte eesmärk on vähendada sellist erinevust nii palju kui võimalik.

Kahjunõuded, bruto

Tuhandetes eurodes	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Seisuga 31. detsember										
Kahju toimumise aasta	70 894	69 821	76 735	87 509	81 838	90 703	86 608	93 406	107 839	131 642
Üks aasta hiljem	73 242	70 326	77 744	90 643	81 990	93 017	85 349	93 204	109 306	
Kaks aastat hiljem	73 562	71 256	78 427	87 020	81 160	93 522	84 890	91 911		
Kolm aastat hiljem	72 272	71 629	78 548	86 495	80 135	91 445	82 663			
Neli aastat hiljem	72 579	70 588	78 575	85 310	78 206	89 356				
Viis aastat hiljem	73 131	69 099	77 172	83 709	75 615					
Kuus aastat hiljem	72 781	70 004	75 334	82 898						
Seitse aastat hiljem	72 963	69 078	74 814							
Kaheksa aastat hiljem	70 051	68 574								
Üheksa aastat hiljem	67 174									
Rahuldamata nõuete eraldis (sh toimunud, kuid teatamata kahjud) seisuga 31. detsember 2022										
	4 532	5 997	5 569	4 210	4 911	16 828	8 831	16 045	17 865	49 287

Kindlustushüvitised, regressid ja päästetud vara (kumulatiivselt), bruto

Tuhandetes eurodes	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Seisuga 31. detsember										
Kahju toimumise aasta	46 648	46 600	53 052	60 231	53 199	55 821	57 352	58 489	70 637	82 355
Üks aasta hiljem	59 474	59 494	66 451	75 190	67 702	69 930	71 503	73 541	91 441	
Kaks aastat hiljem	60 675	60 633	67 693	77 037	69 610	71 563	73 260	75 866		
Kolm aastat hiljem	61 269	61 592	68 329	77 637	70 373	72 333	73 832			
Neli aastat hiljem	61 679	61 898	68 903	77 820	70 537	72 529				
Viis aastat hiljem	62 316	61 968	69 041	78 658	70 703					
Kuus aastat hiljem	62 407	62 474	69 216	78 687						
Seitse aastat hiljem	62 542	62 512	69 245							
Kaheksa aastat hiljem	62 599	62 577								
Üheksa aastat hiljem	62 626									

Lisa 15. Ettevõtte tulumaks

(A) TULUMAKSUKULU

Tuhandetes eurodes	2022	2021
Aruandeperioodi tulumaks	-4 331	-3 934
Edasilükkunud tulumaks	-76	35
KOKKU TULUMAKSUKULU	-4 407	-3 899
Tulumaksukulu jaotus		
Eesti ¹	-3 258	-3 635
Läti ²	-36	-24
Leedu	-1 113	-240
KOKKU	-4 407	-3 899

¹ Ettevõtte maksis Eestis teenitud kasumilt dividende, mistõttu on kajastatud aruandeperioodil tulumaksukulu.

(B) LÄTI ² JA LEEDU FILIAALIDE TULUMAKSUKULU VÕRDLUS

Tuhandetes eurodes	2022	2021
Filiaalide kasum	7 026	2 568
Maksumäär 15%/20%	-1 054	-436
Püsivad erinevused	-35	-31
Ajutised erinevused	-26	-
Eelmise aasta maksu korrigeerimine	2	-1
Maksukulu vähenemine Läti filiaali eelmise aasta kahjumi tõttu	-	204
KOKKU TULUMAKSUKULU ARUANDEPERIOODIL	-1 113	-264

² 2022. aastal Läti filiaal lõpetas kahjumiga ning filiaalile ei tekkinud tulumaksukulu. Tulumaksukulu võrdlustabelis on esitatud teave üksnes Leedu filiaali kohta. Tulumaksukulu on seotud mahaarvamisele mittekuuluvate kuludega, mida käsitletakse tulumaksuseaduse kohaselt kasumi jaotamisena. Täiendav informatsioon Lisas 1, peatükis o) Ettevõtte tulumaks

(C) EDASILÜKKUNUD TULUMAKS

Tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Edasilükkunud tulumaksu kohustus		
Regressidest tagasisaadavate summade eraldis	-131	-103
EDASILÜKKUNUD TULUMAKSU KOHUSTIS KOKKU	-131	-103
Edasilükkunud tulumaksu vara		
Puhkusetasu reserv ja muud viitvõlad	24	60
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	5	3
Varade amortisatsioon	-14	-
EDASILÜKKUNUD TULUMAKSU VARA KOKKU	15	63
NETO EDASILÜKKUNUD TULUMAKSU VARA/KOHUSTIS (-)	-116	-40

LEEDU FILIAALI EDASILÜKKUNUD TULUMAKSU JAOTUS

Tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Edasilükkunud tulumaksu kohustis	-131	-103
Edasilükkunud tulumaksu vara	29	63
Neto edasilükkunud tulumaksu vara /kohustis (-)	-102	-40

(D) ARUANDEPERIOODI ETTEVÖTTE TULUMAKSU KOHUSTIS (-)/ETTEMAKS

Tuhandetes eurodes	2022	2021
Saldo seisuga 1. jaanuar	48	-132
Arvestatud	-4 331	-3 934
Makstud	3 538	4 114
Saldo seisuga 31. detsember	-745	48

Lisa 16. Investeering tütarettevõttesse

Tütarettevõtte Support Services AS, asub Tallinnas, Eestis.

Tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Aktsiate soetusmaksumus	88	88
Aktsiate arv	25 000	25 000
Osalus	100%	100%
Omakapital kokku	1 405	1 399
Aktsiakapital	25	25
Ülekurss	63	63
Kohustuslik reservkapital	3	3
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	1 308	1 301
Aruandeperioodi kasum	6	7
Investeering emaettevõtte finantsseisundi aruandes	88	88

Lisa 17. Omakapital

Aktsiakapital

Seisuga 31. detsember 2022 oli emiteeritud 6 391 165 aktsiat nimiväärtusega 1 euro (31.detsember 2021: 6 391 165).

Ülekurss

Ülekurss on aktsia nimiväärtuse ja väljalaskehinna vahe. Ülekurssi võib kasutada kogunenud kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta eelmiste perioodide jaotamata kasumi, kohustusliku reservkapitali või muude põhikirjajärgsete reservide arvelt, ja aktsiakapitali suurendamiseks fondiemissiooni teel.

Seisuga 31. detsember 2022 oli ülekurss 3 679 tuhat eurot (31. detsember 2021: 3 679 tuhat eurot).

Raamatupidamise aastaaruanne

Kohustuslik reservkapital

Reservkapital on moodustatud vastavalt Eesti äriseadustiku nõuetele. Kohustuslik reservkapital ei või olla väiksem kui 1/10 aktsiakapitalist.

Seisuga 31. detsember 2022 oli kohustuslik reservkapital 2 362 tuhat eurot (31. detsember 2021: 2 362 tuhat eurot).

Eelmiste perioodide jaotamata kasum

Aruandeaastal otsustas ainuaktsionär maksta dividendidena välja 18 100 tuhat eurot ja jätta eelmiste perioodide jaotamata kasumiks pärast dividendi väljamaksmist 142 411 tuhat eurot.

Makstud dividendid, tuhandetes eurodes

	2022	2021
Välja kuulutatud ja makstud aasta jooksul	18 100	18 200
Lõplik dividend lihtaktsia kohta eurodes	2,8320	2,8477

Tingimuslik ettevõtte tulumaksu kohustis

Ettevõtte eelmiste perioodide jaotamata kasum oli 2022. aasta 31. detsembri seisuga 158 335 tuhat eurot (2021. aastal 160 511 tuhat eurot). Eestis toimuva tegevusega seotud eelmiste perioodide jaotamata kasum moodustas 152 381 tuhat eurot (2021. aastal 159 170 tuhat eurot).

Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võib kaasneda Eestis ettevõtte eelmiste perioodide jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, võttes arvesse Läti filiaali kahjumit ning jättes arvesse võtmata Leedu filiaali eelmiste perioodide jaotamata kasumit, on 29 332 tuhat eurot (2021. aastal 31 081 tuhat eurot). Ettevõtte saaks seega netodividendidena välja maksta 129 003 tuhat eurot (2021. aastal 129 430 tuhat eurot), sealhulgas Leedu filiaali kasum summas 5 954 tuhat eurot (2021. aastal 1 341 tuhat eurot), millest on maha arvatud Leedu tulumaks.

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustise arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide ja 2022. aasta kasumiaruandes ja muus koondkasumiaruandes kajastatava dividendide tulumaksukulu summa ei või ületada jaotamata kasumit seisuga 31. detsember 2022.

Jaotamata kasumi jaotamist võivad täiendavalt piirata regulatiivsed kapitalinõuded ja uute standardite IFRS 9 ja IFRS 17 arvestuspõhimõtete muudatustest tulenevad mõjud.

Lisa 18. 2023. aastast rakendatavate muudetud arvestuspõhimõtete mõjud seoses üleminekuga (IFRS 17 ja IFRS 9).

Standard IFRS 17 asendab standardi IFRS 4 „Kindlustuslepingud“ ning jõustub 1. jaanuaril 2023. Erinevalt varasemast standardist sisaldab uus standard kindlustuslepingute täielikku mõõtmise ja hindamise raamistikku. Uuele standardile üleminekut kajastatakse kui arvestuspõhimõtte muudatust ning standardit rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2022.

Standardi IFRS 17 kasutuselevõtuga kehtestatakse kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste ja edasikindlustuslepingute varade mõõtmiseks üldine mõõtmise mudel. Teatavate kriteeriumide täitmisel võivad kindlustusettevõtted rakendada kindlustuslepingute mõõtmisel lihtsustatud lähenemisviisi – kindlustusmaksete meetodit. If on otsustanud rakendada kogu kindlustustegevuse kajastamisel kindlustusmaksete meetodit, kuna enamiku kindlustus- ja edasikindlustuslepingute kindlustuskaitseperiood on kuni üks aasta ning pikemaajalised lepingud on hinnatud meetodi rakendamise kriteeriumidele vastavaks.

Olulised arvestuspõhimõtete muutused: väljastatud kindlustus- ja edasikindlustuslepingud

Kohustised tuleviku väljamakseteks (Liabilities for Remaining coverage, LRC)

Standardiga IFRS 17 sätestatakse, et kindlustuslepingu esmasel kajastamisel võrdub tuleviku väljamaksete kohustis saadud kindlustusmaksetega, millest on maha arvatud kindlustuslepingu sõlmimisega seotud rahavood. See erineb senisest praktikast, mille kohaselt mõõdetakse ettemakstud kindlustusmaksete eraldist, mille eesmärk on katta lepingu järelejäänud kindlustuskaitse

Raamatupidamise aastaaruanne

perioodil eeldatavalt tekkivaid kahjusid ja tegevuskulusid. Sellest tulenevalt vähenevad standardile IFRS 17 üleminekul nii varad kui kohustised eeskätt seetõttu, et nii kindlustusmaksetega seotud nõuded kui ka kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud liigitatakse ümber kindlustuskohustisteks.

Pärast esmast kajastamist vähendatakse kohustise raamatupidamisväärtust, arvates maha summa, mis kajastatakse aruandeperioodil osutatud teenuste eest saadud kindlustustegevuse tuluna. Kindlustustegevuse tulu kajastatakse perioodile jaotatud kindlustusmaksete eeldatavate laekumiste summas. Eeldatavad laekumised jaotatakse enamiku toodete puhul perioodidele vastavalt aja möödumisele, st praeguse arvestuspõhimõtte kohaselt toimub arvestus pro rata temporis meetodil (proportsioonis ajaga).

Kindlustuslepingu sõlmimisega seotud rahavood, mis tuleviku väljamaksete kohustisest maha arvatakse, hõlmavad komisjonitasukuluseid ja sisemiste müügiüksuste tööjookulusid. Kindlustuslepingute sõlmimisega seotud rahavood kapitaliseeritakse lepingute kindlustuskaitse perioodide jooksul, mille pikkuseks on enamasti üks aasta.

Tuleviku väljamaksete kohustist ei diskonteerita, kuna enamasti ei ületa teenuse osutamise ja sellega seotud kindlustusmakse maksetähtaja vahele jääv periood ühte aastat.

Rahuldamata nõuete eraldis (Liability for incurred claims, LIC)

Rahuldamata nõuete eraldist mõõdetakse kindlustuslepingute rahavoogude summas, mis koosneb hinnangulistest tulevatest rahavoogudest, mida on korrigeeritud raha ajaväärtusega (diskonteerimine) ja riskimarginaaliga.

Vastavalt standardile IFRS 17 diskonteeritakse kõiki hinnangulisi tulevasi rahavoogusid, kasutades diskontomäära leidmiseks turupõhiseid tulukõveraid. See erineb praegusest arvestuspõhimõttest, mille kohaselt diskonteeritakse ainult annuiteetide eraldisi (sh annuiteetide toimunud, kuid teatamata kahjude eraldisi). Praegu määratakse diskontomäär ühetaoliselt euro diskontomäära alusel. Edaspidi tuleb aluseks võtta IFRS 17 nõuetele vastavad tulukõverad.

Tulukõverad, mida hakatakse kasutama pärast üleminekut standardile IFRS 17, konstrueeritakse riskivaba määra ja mitte-likviidsuspreemia alusel iga peamise valuuta jaoks eraldi. Riskivaba määra aluseks on vahetuslepingute (swap) määrad, mida on korrigeeritud krediidiriski marginaaliga. Praegu on see koosõlas meetodiga, mida kasutatakse EIOPA riskivabade intressimäärade leidmiseks, samuti kasutatakse Solventsus II aruandluses. See hõlmab ka riskivaba intressimäära piiri, ekstrapoleerimise ja eelduste, sh lõpliku forvardkursi kasutamist. Riskivaba intressimäär korrigeeritakse mittelikviidsuspreemiaga, mis leitakse iga valuuta jaoks kõrge reitinguga võlakirjade korvi alusel, kuni viimase riskivaba intressimäära piirini ja seejärel ekstrapoleeritakse, kasutades samu eeldusi, mida kasutatakse riskivaba määra puhul. Diskonteerimise muutuste mõju kajastatakse praeguste arvestuspõhimõtete kohaselt kasumiaruandes rahuldamata nõuete eraldise muutusena. IFRS 17 kohaselt tuleb raha ajaväärtuse muutusi ning finantsriski muutusi kajastada kasumiaruandes kindlustuslepingute finantstulu või -kuluna, kui ei kasutata muus koondkasumis kajastamise võimalust. If ei kasuta muus koondkasumis kajastamise võimalust. Seetõttu kajastatakse intressimäärade muutuste mõjud ning intressikulud täies ulatuses kindlustuslepingute finantstulu või -kuluna. Annuiteetide indekseerimise võimalikke muutusi loetakse finantsriski määratlusele vastavaks. Seega kajastatakse indekseerimise muutusi pärast standardile IFRS 17 üleminekut kindlustuslepingute finantstulu või -kuluna.

Standardiga IFRS 17 kehtestatakse selgesõnaline riskimarginaaliga korrigeerimise nõue. Korrigeerimine peab peegeldama mittefinantsriskist tingitud rahavoogude suuruse ja ajastuse ebakindlust. Riskimarginaali leidmiseks kasutatakse usaldatavustaseme tehnikat, mille puhul juhtkond määrab sobiva kvantiili, mis peegeldab nii mittefinantsriski võtmise eest nõutavat tasu kui ka soovimatust võtta riski. Riskimarginaali arvutamise jaoks kasutatavaks usaldatavustasemeks on määratud 85%. Riskid, mida riskimarginaali määramisel arvesse võetakse, on tehniliste eraldiste risk, pikaealisuse risk ja inflatsioonirisk. Riskimarginaali muutusi, sh sellega seotud diskonteerimise mõjusid, kajastatakse kasumiaruandes kindlustustegevuse kuludena.

Olulised arvestuspõhimõtete muutused: Sõlmitud edasikindlustuslepingud

Sõlmitud edasikindlustuslepingute mõõtmise põhimõtetes toimuvad samasugused muutused, nagu väljastatud kindlustuslepingute mõõtmise põhimõtetes. Täiendav nõue, mille kohaselt tuleb arvesse võtta edasikindlustuslepingu väljastaja lepingu mittetäitmise riski, avaldab standardile IFRS 17 üleminekul ebaolulist mõju.

Ülemineku meetod ja mõjud 1. jaanuaril 2022

Standardit IFRS 17 rakendatakse täies ulatuses ülemineku kuupäeval tagasiulatuvalt 1. jaanuarist 2022 (täielik tagasiulatuva meetod). Seega kindlustuslepingute grupe määratakse kindlaks, kajastatakse ja mõõdetakse nii, nagu standardit IFRS 17 oleks alati rakendatud. Kõik kindlustuslepingute grupid, ja saldod, mida ei eksisteeriks, kui standardit IFRS 17 oleks alati rakendatud, kantakse ülemineku kuupäeva seisuga maha. Sellest tekkiv mõju kajastatakse netosummas omakapitalis jaotamata kasumi koosseisus.

Eespool kirjeldatud arvestuspõhimõtete muutused mõjutavad ülemineku kuupäeva seisuga mitmeid lfi finantsseisundi aruandes kajastatud kirjeid. Järgnev tabel annab ülevaate ülemineku mõjudest algsaldodele seisuga 1. jaanuar 2022.

Ülemineku mõjude tabel 1. jaanuar 2022

Tuhandetes eurodes

Bilanss IFRS 4 järgi	IFRS 4 31.12.2021	Ümber- liigitamine	Ümber- hindamine	IFRS 17 31.12.2021	Bilanss IFRS 17 järgi
Raha ja raha ekvivalendid	78 327	-	-	78 327	Raha ja raha ekvivalendid
Finantsinvesteeringud	276 198	-	-	276 198	Finantsinvesteeringud
Nõuded kindlustustegevusest	36 267	-33 389	-	2 878	Nõuded
Viitlaekumised ja ettemakstud kulud	4 551	-3 886	-	665	Viitlaekumised ja ettemakstud kulud
Edasikindlustuse varad	6 260	-1 108	152	5 304	Edasikindlustuse varad
Investeering tütarettevõttesse	88	-	-	88	Investeering tütarettevõttesse
Materiaalne põhivara	3 641	-	-	3 641	Materiaalne põhivara
Edasilükkunud tulumaksu vara	-	-	525	525	Edasilükkunud tulumaksu vara
VARAD KOKKU	405 332	-38 383	677	367 626	VARAD KOKKU
Kohustised kindlustustegevusest	7 705	243	-	7 948	Kohustised
Rendikohustised	3 471	-	-	3 471	Rendikohustised
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	7 847	-1 539	-	6 308	Viitvõlad ja ettemakstud tulud
Edasilükkunud tulumaksu kohustis	40	-	-	40	Edasilükkunud tulumaksu kohustis
Kohustised kindlustuslepingutest	208 616	-37 087	4 793	176 322	Kindlustusest tulenevad kohustised
Omakapital					Omakapital
Aktiivkapital	6 391	-	-	6 391	Aktiivkapital
Aažio	3 679	-	-	3 679	Aažio
Kohustuslik reservkapital	2 362	-	-	2 362	Kohustuslik reservkapital
Õiglase väärtuse reserv	4 710	-	-	4 710	Õiglase väärtuse reserv
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	142 341	-	-4 116	138 225	Eelmiste perioodide jaotamata kasum
Aruandeaasta puhaskasum	18 170	-	-	18 170	Aruandeaasta puhaskasum
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU	405 332	-38 383	677	367 626	KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU

Raamatupidamise aastaaruanne

Peamised mõõtmise muudatused, mis vähendavad rahuldamata nõuete eraldist, on seotud diskonteerimise mõju muutusega summas 6 093 tuhat eurot - see on seotud nii muutunud ulatuse kui ka tulukõveraga, aga ka diskonteeritud riskimarginaali selgest kajastamisest tuleneva mõjuga, võrreldes praegustes arvestuspõhimõtetes kasutatava kaudse konservatiivsuse põhimõttega.

Peamised mõõtmise muudatused, mis mõjutavad tuleviku väljamaksete kohustist, on seotud muudatustega kindlustuslepingu sõlmimisega seotud rahavoogudes, mille mõju on -1 512 tuhat eurot, kusjuures muudatused puudutavad ulatust, määratlust ja arvestusmeetodit. Tuleviku väljamaksete kohustist mõjutab ka kahjumikomponendi kajastamine summas 212 tuhat eurot kindlaks tehtud piiratud arvu koormavate kindlustuslepingute gruppide puhul.

Ettevõtte prognoosib, kuid ei ole veel lõplikult jõudnud järeldusele, kas mõju puhaskasumile tasakaalustab ülemineku efekti ning kas kogumõju omakapitalile 1.01.2023 seisuga on seega nullilähedane.

Üleminek standardile IFRS 9 „Finantsinstrumendid“

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ jõustus 1. jaanuaril 2018 ja see asendas standardi IAS 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine“. Ettevõtte on täitnud asjakohased kriteeriumid, nagu on kirjeldatud lisas 1, ja on rakendanud 1. jaanuarile 2023 eelnenud aruandeperioodidel IFRS 9 ajutist erandit. Sellest tulenevalt rakendab ettevõtte standardit IFRS 9 esmakordselt 1. jaanuaril 2023. IFRS 9 rakendamise seoses võrdlusaastat 2022 ei korrigeerita.

Standardiga IFRS 9 muudetakse finantsvarade liigitamise ja mõõtmise põhimõtteid ja see sisaldab uut väärtuse languse mudelit, mis põhineb pigem eeldataval kui kantud krediidikahjul.

Olulised arvestuspõhimõtete muudatused: liigitamine ja mõõtmine

Finantsvarad

Üks oluline IFRS 9 muudatus võrreldes IAS 39-ga seisneb finantsvarade liigitamises erinevatesse mõõtmiskategooriatesse. IFRS 9 kohaselt liigitatakse finantsvarad edaspidi mõõdetavaks kas õiglases väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi, õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasumi või korrigeeritud soetusmaksumuses. Standardile IFRS 9 üleminekul ei ole ettevõttel finantsvarasid, mida liigitatakse mõõdetavaks muutustega läbi koondkasumi. Standardis IFRS 9 ei kasutata enam praegust IAS 39 liigitust lunastustähtjani hoitavateks ja müügi valmis finantsvaradeks ning laenudeks ja nõueteks.

IFRS 9 kohaselt lähtutakse võlainstrumentide liigitamisel nii ettevõtte finantsvarade juhtimise ärimudelist kui ka sellest, kas lepingupõhiste rahavoogudega seotud tunnused vastavad ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksetele. Ärimudelit hinnatakse finantsvarade portfelli tasandil, mida juhitakse koos konkreetse ärieesmärgi saavutamiseks. Ärimudeli kindlaksmääramisel hinnatavad tegurid hõlmavad seda, kuidas toimub portfelli tulemuslikkuse hindamine ja juhtkonnale teatamine, kuidas hinnatakse ja juhitakse riske, aga arvestatakse ka müügi sagedust, mahtu, põhjusi ja ajastust. Ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksete kriteeriumide hindamisel on põhiosa määratletud kui õiglane väärtus esmasel kajastamisel, mis võib hiljem muutuda, kui tehakse põhiosa tagasimakseid. Intressi puhul hinnatakse, kas tegemist on baaslaenukokkuleppega koosõlas oleva tasuga ajaväärtuse, krediidiriski ja muude elementaarsete laenuriskide ja kasumimarginaali eest.

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi: võlainstrumentide liigitamine sellesse kategooriasse on kohustuslik, kui ärimudeli kohaselt juhitakse ja hinnatakse varasid õiglase väärtuse põhjal või hoitakse kauplemiseesmärgil või ka juhul, kui lepingupõhised rahavood ei koosne üksnes põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksetest. Varasema müügi valmis finantsvaradeks liigitamise asemel IAS 39 alusel liigitatakse standardile IFRS 9 üleminekul peamine osa ettevõtte finantsvaradest mõõdetavaks õiglases väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi. Sellest tulenevalt kajastatakse tulevastel aruandeperioodidel õiglase väärtuse muutused kasumiaruandes, mis suurendab eeldatavasti kasumi volatiilsust.

Korrigeeritud soetusmaksumuses: võlainstrumendid liigitatakse sellesse kategooriasse, kui ärimudeli eesmärk on hoida finantsvarasid, et koguda lepingupõhiseid rahavooge, ning lepingupõhised rahavood vastavad ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksete kriteeriumidele. Raamatupidamisväärtuse arvutamiseks kasutatakse efektiivse intressimäära meetodit ning seda korrigeeritakse kahju allahindlusega, mis IFRS 9 kohaselt põhineb eeldataval krediidikahjul. IFRS 9-le üleminekul ei olnud ettevõttel laenudeks ja nõueteks liigitatud investeerimisvarasid.

Omakapitaliinstrumendid liigitatakse mõõdetavaks õiglases väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi. IFRS 9 annab võimaluse teha esmasel kajastamisel valiku, mida ei saa hiljem muuta, et omakapitaliinstrumendid (mida ei hoita kauplemiseesmärgil) liigitatakse mõõdetavaks õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasumi. Ülemineku hetkel ei ole ettevõttel omakapitaliinstrumente.

Finantskohustised

Raamatupidamise aastaaruanne

Standardile IFRS 9 üleminek ei too kaasa muudatusi ettevõtte finantskohustiste mõõtmises.

Olulised arvestuspõhimõtete muudatused: väärtuse langus

IFRS 9 kehtestab väärtuse languse nõuded, mis põhinevad tulevikku vaataval eeldatava krediidikahju mudelil, mis asendab IAS 39 kohaselt rakendatud kantud kahjul põhineva mudeli. Uus väärtuse languse mudel on kohaldatav ettevõtte finantsvaradele, mis on liigitatud korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavaks. Väärtuse langusega seotud nõudeid ei kohaldata omakapitaliinstrumentidele ega muudele finantsinstrumentidele, mida mõõdetakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi.

IFRS 9 kehtestab üldise lähenemisviisi väärtuse languse arvestamiseks, mille puhul kahju allahindlus põhineb kolmeetapilisel mudelil ja seda arvutatakse kas 12 kuu eeldatava krediidikahjuna (1. etapis) või kehtivusajal eeldatava krediidikahjuna (2. ja 3. etapis), kajastades eeldatava krediidikahju muutused kasumis või kahjumis. Esimeses etapis ei ole krediidirisk oluliselt suurenenud, teises etapis on krediidirisk esmasest kajastamisest alates oluliselt suurenenud ja kolmandas etapis hinnatakse finantsvara halvenenud krediidikvaliteediga finantsvaraks (makseviivitus).

Ettevõtte rakendab seda üldist lähenemisviisi mudeli abil, mis põhineb kolmel komponendil: makseviivituse tõenäosusel, makseviivitusest tingitud kahjumääril ja makseviivituses oleval riskipositsioonil. Makseviivituse tõenäosus määratakse kindlaks iga investeeringu konkreetse reitingu ja sellega seotud makseviivituse määra tabelite alusel. Makseviivitusest tingitud kahjumäär on kahju hinnanguline osa, mida ei pruugita makseviivituse korral tagasi saada.

Ülemineku lähenemisviis ja ülemineku mõjud

Standard IFRS 9 rakendatakse tervikuna tagasiulatuvalt ülemineku kuupäeval 1. jaanuaril 2023. Võrdlusaastat 2022 ei korrigeerita.

IFRS 9 rakendamine ei avalda olulist mõju ettevõtte finantsseisundi aruandele, kuna põhiosa finantsvaradest kajastatakse finantsseisundi aruandes IAS 39 alusel õiglases väärtuses, mis on mõõtmise põhimõtteks ka IFRS 9 järgi. Võlainstrumentid, mis on praegu liigitatud müügivalmis finantsvaradeks, liigitatakse IFRS 9-le üleminekul mõõdetavaks õiglases väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi. Seetõttu ei ole uutel liigitamiskohtadel olulist mõju omakapitalile kokku. Olemasolev õiglase väärtuse reserv summas 24 011 tuhat eurot kantakse siiski eelmiste perioodide jaotamata kasumisse.

Standardile IFRS 9 üleminekul liigitatakse korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavaks vaid piiratud kogus finantsvarasid, üldiselt need, mis on praegu liigitatud IAS 39 järgi laenudeks ja nõueteks. Sellest tulenevalt on piiratud ka nende finantsvarade hulk, mille puhul arvestatakse eeldatavat krediidikahju.

Lisateavet muude finantsinvesteeringute liigitamise kohta vastavalt IFRS 9-le vt lisast 9.

Lisa 19. Tehingud seotud osapooltega

1. Teave seotud ettevõtete kohta

Tütarettevõtte

Tütarettevõtte Support Services AS (asukoht: Tallinn, Eesti) osutas kindlustuspoliisidega seotud teenuseid If P&C Insurance AS-i partnerile, Luminor Bank AS kuni 2022. aasta augusti lõpuni.

Ematettevõtte ja muud kontserniettevõtted

If P&C Insurance Holding Ltd asub Stockholmis Rootsis ning on If grupi ematettevõtte. Tegemist on valdusettevõttega, mis hoiab ja haldab If grupi ettevõtete aktsiaid. Valdusettevõtte on Rootsi ettevõtete If P&C Insurance Ltd (publ) ja If Livförsäkring AB ning Eesti ettevõtte If P&C Insurance AS omanik. If tegutseb Taanis, Norras, Lätis, Eestis ja Soomes filiaalide kaudu. Lisaks Põhjamaade filiaalidele on If P&C Insurance Ltd (publ) asutanud filiaale Saksamaale, Prantsusmaale, Hollandisse ja Ühendkuningriiki.

Valdusettevõtte on ka Kopenhaagenis Taanis asuva If IT Services A/S-i omanik. Selle ettevõtte ülesandeks on osta IT-teenuseid If grupi ettevõtetele Põhjamaades ja Baltikumis.

If P&C Insurance Holding Ltd on börsil noteeritud Soome ettevõtte Sampo plc 100% tütarettevõtte.

Raamatupidamise aastaaruanne

Suhted Sampo

Sampo plc asub Helsingis Soomes. Selle põhitegevus on aktsiate, muude väärtpaberite ja kinnisvara omamine ja haldamine, väärtpaberitega kauplemine ja muu investeerimistegevus. Ettevõtte oli sõlmitud oma teenuste turustamiseks ja müümiseks leping Sampo plc tütarettevõttega Mandatum Life Insurance Baltic SE aga kuna Mandatum müüs oma Baltimaade äri maha juunis 2022, siis alates 1. juulist, 2022 ei ole Mandatum Life Insurance Baltic SE enam Ifi jaoks seotud ettevõtte.

Suhted Nordeaga

Kuni 2022. aasta aprillini oli Nordea on Sampo sidusettevõtte. Sampo müüs oma Nordea osad ära aprillis 2022 ning seega ei ole Nordea ka Ifi jaoks enam seotud ettevõtte.

Muud seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse ka ettevõtte aktsionäre, töötajaid, juhatuse ja nõukogu liikmeid, nende lähedasi pereliikmeid ja muid isikuid, kelle üle eespool märgitud isikutel on oluline mõju.

2. Tehingud juhatuse ja nõukogu liikmetega

Juhatus liikmetele maksti 2022. aastal tasusid koos sotsiaalmaksuga kogusummas 1 637 tuhat eurot (2021: 1 335 tuhat eurot). Aruandeperioodil juhatuse liikmele lahkumishüvitisi ei makstud (2021: 0 eurot). Vastavalt juhatuse liikmetega sõlmitud lepingutele makstakse lepingu lõpetamisel lahkumishüvitist kuni 12 kuu ulatuses. Nõukogu liikmetele 2022. ja 2021. aastal tasu ei makstud. Juhatus liikmetega on aruandeperioodil sõlmitud kindlustuslepinguid summas 13 tuhat eurot (2021: 9 tuhat eurot).

Juhatus esimehe ja teiste juhatuse liikmete töötasu koosnes aruandeperioodil fikseeritud põhitasust, tulemustasust ja osalusest pikaajalises boonustprogrammis. Juhatus esimehele ja teistele juhatuse liikmetele makstava tulemustasu osakaal ei ületa 30% põhitasust. Iga-aastase tulemustasu maksmise aluseks on ettevõtte ja If grupi majandustulemused ning isiklike tööalaste eesmärkide täitmine. Märkimisväärne osa teenitud tulemustasust makstakse välja mitte varem kui kolme aasta pärast. Pikaajalise boonustprogrammi alusel makstavad tulemustasud sõltuvad Sampo plc aktsia hinna liikumisest, If grupi kindlustustegevuse marginaalidest ja Sampo grupi riskiga korrigeeritud kapitali tootlusest (RORAC). Märkimisväärne osa teenitud tulemustasust makstakse välja mitte varem kui kolme aasta pärast.

3. Tehingud muude kontserniettevõtete ja seotud ettevõtetega

3.1. Ettevõtte on sõlmitud edasikindlustuse lepingud ettevõttega If P&C Insurance Ltd (publ).

Tuhandetes eurodes	Arvestatud edasi-kindlustuse preemiad		Saadud hüvitised ja komisjonitasud	
	2022	2021	2022	2021
If P&C Insurance Ltd (publ)	2 827	2 307	53	43

Nimetatud tehingutest seisuga 31. detsember ettevõtte nõuded ja kohustised on järgmised:

Tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded		
If P&C Insurance Ltd (publ) (Note 7)	13	29
Kohustised		
If P&C Insurance Ltd (publ) (Note 11)	1 277	913

Raamatupidamise aastaaruanne

3.2. Seotud ettevõtetele on müüdüd teenused ja neilt on ostetud teenused:

Tuhandetes eurodes	Ostetud teenused		Müüdüd teenused	
	2022	2021	2022	2021
Mandatum Life Insurance Baltic SE	-	-	1	12
Nordea Bank AB	25	96	-	-
If P&C Insurance Ltd (publ)	239	86	238	232
Sampo plc	-	436	-	-
If IT Services A/S	571	497	-	-
Kokku	835	1 115	239	244

Nimetatud tehingutest seisuga 31. detsember ettevõttel nõudeid ei ole ja kohustised on järgmised:

Tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Kohustised		
If P&C Insurance Ltd (publ)	67	68
If IT Services A/S	53	57
Kokku	120	125

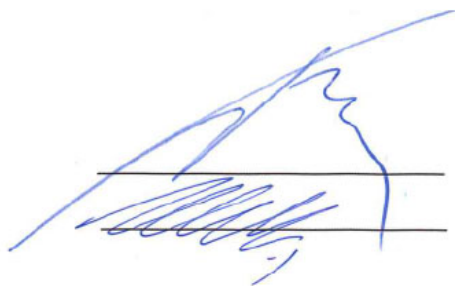
Allkirjad 2022. aasta majandusaasta aruandele

If P&C Insurance AS-i juhatus on koostanud 2022. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Allkirjad:

Tiit Kolde juhatuseliige

Martin Mark juhatuseliige

28.02 2023

28.02 2023

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

If P&C Insurance AS aktsionäridele:

Aruanne raamatupidamise aastaaruande kohta

Arvamus

Oleme auditeerinud If P&C Insurance AS (edaspidi ka „Ettevõtte“) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2022 ning kasumiaruannet ja koondkasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet nimetatud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt Ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas raamatupidamise seaduse ja rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, nagu need on vastu võtnud Euroopa Komisjon.

Arvamuse alus

Viimase auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) (ISAs (EE)). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme Ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Peamised auditi asjaolud

Peamised auditi asjaolud on need asjaolud, mis audiitori kutsealase otsustuse kohaselt olid käesoleva perioodi raamatupidamise aastaaruande auditis kõige märkimisväärsamad. Neid asjaolusid käsitleti raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditi kontekstis ja meie arvamuse kujundamisel ning me ei esita nende kohta eraldi arvamus.

Peamine auditi asjaolu	Kuidas me tegelesime peamise auditi asjaoluga oma auditis
Rahuldamata nõuete eraldise väärtus	
Ettevõtte on seisuga 31. detsember 2022 kajastanud kindlustuslepingutest tulenevaid kohustusi summas 237 254 tuhat eurot, mis nagu on kirjeldatud raamatupidamise aastaaruande lisas 14 „Kohustised kindlustuslepingutest ja edasikindlustuse varad“, sisaldab muu hulgas (a) toimunud ja teatatud kahjude eraldist summas 108 866 tuhat eurot ning (b) toimunud, kuid teatamata kahjude eraldist summas 38 562 tuhat eurot (edaspidi koos nimetatud ka kui "rahuldamata nõuete eraldis").	Meie auditiprotseduurid hõlmasid muu hulgas järgmist: Oleme ära kaardistanud rahuldamata nõuete eraldise kajastamise ja mõõtmise protsessi ja analüüsinud aktuaarset aruandlust, kus keskendusime eelkõige rakendatud eeldustele ja mudeli vastavuse hindamisele kooskõlas rakendatava finantsaruandluse raamistikuga.

Nagu on kirjeldatud raamatupidamise aastaaruande lisas 1 „Olulised arvestuspõhimõtted ja hindamisalused“ ja lisas 2 „Riskid ja riskijuhtimine“, hõlmab rahuldamata nõuete eraldise kajastamine ja mõõtmine muu hulgas oluliste otsustuste tegemist ebakindlusega seotud tulevaste kahjunõuete väljamaksete ajastuse, sageduse ja suuruse osas ning samuti eeldab see spetsiifilisi teadmisi aktuaarsete modelleerimismeetodite ja arvutustes kasutatavate massandmete analüüsi kohta.

Me pidasime rahuldamata nõuete eraldise hindamist peamiseks auditi asjaoluks tulenevalt rahuldamata nõuete eraldise märkimisväärsusest raamatupidamise aastaaruandele tervikuna, koosmõjus nende väärtuse hindamisega seotud keerukate mudelitega, mis nõuavad hinnangute ja eelduste põhjal oluliste otsustuste tegemist.

Meie aktuaaridest spetsialistide abiga me:

- hindasime eeldusi (sealhulgas inflatsiooni mõju) ja mudeleid, mida kasutatakse juhtkonna poolt rahuldamata nõuete eraldise mõõtmisel rakendatud meetoodika asjakohasuse kohta järelduste tegemiseks;
- testisime eraldise arvutamise aluseks olevaid andmeid ja arvutuste matemaatilist täpsust;
- analüüsisime eelneval aastal tehtud hinnanguid (n.ö *run-off* statistikat), mis põhinevad rahuldamata nõuete eraldise kindlustusmatemaatilise aruandluse tulemustel, võttes arvesse tegelikke tulemusi.

Oma IT-spetsialistide abiga selgitasime välja asjakohaseimad infosüsteemid, mis on kaasatud rahuldamata nõuete eraldise arvutamiseks kasutatud andmete töötlemiseks ja salvestamiseks ning testisime kõigi nende süsteemide üldisi IT-kontrolle, sealhulgas kasutajate juurdepääsukontrolle, muudatuste juhtimiskontrolle ja IT-operatsioonikontrolle.

Oleme kontrollinud, kas võrdlusandmetes kajastatud arvestuspõhimõtted on kooskõlas käesoleval perioodil rakendatutega ning kas rahuldamata nõuete eraldis on vastavalt rakendatud finantsaruandluse raamistikule raamatupidamisaruannetes nõuetekohaselt kajastatud, esitatud ja avalikustatud.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas raamatupidamise seaduse ja rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, nagu need on vastu võtnud Euroopa Komisjon ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on rakendatav, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Me kasutame auditi osana vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali aluse andmiseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhatuse poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- omandame piisavalt asjakohast auditi tõendusmaterjali ettevõtte majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, et avaldada aramus finantsaruannete kohta. Vastutame kontserni auditi suunamise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me vastutame ainult oma auditi arvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Samuti esitame me nendele, kelle ülesandeks on valitsemine kinnituse selle kohta, et oleme olnud vastavuses rakenduvate sõltumatust puudutavate eetiliste nõuetega ning informeerida neid kõikidest suhetest ja muudest asjaoludest, mis mõistlikel eeldustel mõjutavad meie sõltumatust ja kaitsemehhanisme, kus rakendatav.

Asjaoludest, mille kohta oleme nendega, kelle ülesandeks on valitsemine infot vahetanud, määrame need asjaolud, mis olid käesoleva perioodi raamatupidamise aastaaruande auditis kõige märkimisväärsemad ning seega olid peamised auditi asjaolud. Me kirjeldame neid asjaolusid meie aruandes kuid mitte siis kui seadus või regulatsioon keelab asjaolu avalikustamise või kui äärmiselt harvadel juhtudel me hindame, et see asjaolu ei peaks meie aruandes kajastuma kuna taolise avalikustamise tagajärjeks oleks avaliku huvi hüvena mõeldud kommunikatsioonile vastupidine efekt.

Aruanne muude seadusest tulenevate ja regulatiivsete nõuete kohta

Muu aruandlus vastavalt 16. aprillil 2014 Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt vastu võetud määruse (EL) nr 537/2014 erinõuetele avaliku huvi üksuse auditi osas

Auditori määramine

Oleme Ettevõtte audiitoriks määratud aktsionäride üldkoosoleku poolt 28. märtsil 2022 üheks aastaks. Meie töövõtu katkestamatu pikkus, mis hõlmab ka varasemaid pikendamisi ning taas määramisi, on kaks aastat.

Vastavus aruandega auditi komiteele

Meie käesolevas aruandes esitatud auditi arvamus on kooskõlas auditi komiteele 28. veebruaril 2023 koostatud lisanduva aruandega.

Sõltumatus

Kinnitame, et oleme auditi läbiviimise jooksul säilitanud sõltumatuse Ettevõtte suhtes vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 nõuetele ning audiitortegevuse seaduses kehtestatud eetikanormidele.

Kinnitame, et meie parima teadmise ja arusaama alusel, et keelatud mitte-auditi teenuseid, nagu need on erinõuete avaliku huvi üksuse auditi kohta loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artiklis 5, me osutanud ei ole. Me ei ole Ettevõttele osutanud muid teenuseid kui raamatupidamise aastaaruande audit ning neid, mis on tegevusaruandes või raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

28. veebruar 2023

Mariel Akkermann
Vandeaudiitor nr 574
AS Deloitte Audit Eesti
Tegevusluba nr 27

Kasumi jaotamise ettepanek

Jaotuskõlblik kasum vastavalt finantsseisundi aruandele:

Eelmiste perioodide jaotamata kasum	142 410 772 eurot
2022. aasta puhaskasum	15 924 170 eurot

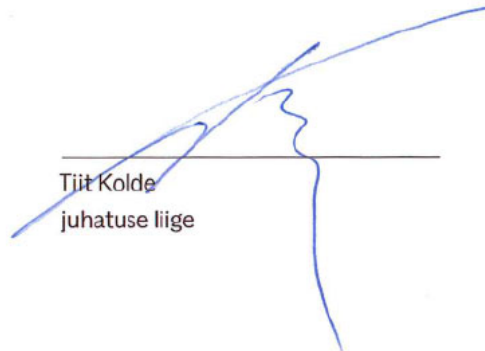
Jaotuskõlblik kasum seisuga 31. detsember 2022 kokku: 158 334 942 eurot

Juhatuse ettepanek:

Jaotada dividendina ainuaktsionärile	23 100 000 eurot
Jätta jaotamata kasumiks	135 234 942 eurot

Heinar Olak
juhatuse liige

Tiit Kolde
juhatuse liige